

UPPSALA
UNIVERSITET

CESAR – CENTRUM FÖR SOCIALT ARBETE

SOCIONOMPROGRAMMET

KANDIDATUPPSATS, 15HP

VÅRTERMINEN 2020

Det oproblematiska sexköpet

En kritisk diskursanalys av diskussionstrådar på Flashback

Anna Lindgren & Lovisa Kullgren

Handledare: Hedvig Ekerwald

2020-05-24

Tack

Vi vill tacka vår handledare Hedda för att du trott på oss genom uppsatsskrivandet och för de råd vi har fått.

Titel: Det oproblematiska sexköpet

Författare: Anna Lindgren & Lovisa Kullgren

Sammanfattning

Män som köper sex av kvinnor är ett pågående problem i dagens samhälle trots en lagstiftning som kriminaliserar köp av sexuella tjänster och trots att socialtjänsten har verksamheter riktade till sexköpare. Internet är en mötesplats där de män som köper sex och de som inte gör det har möjlighet att diskutera sexköp. Studiens syfte har därför varit att på diskussionsforumet Flashback undersöka och problematisera hur sexköp beskrivs i diskussionstrådar av de män som skriver att de köper sex av kvinnor och de män som skriver att de inte gör det, för att få kunskap om vilka konstruktioner av sexköp det finns och hur sexköp kan motiveras/inte motiveras. Metoden som använts för att undersöka det som skrivs i diskussionstrådarna är Norman Faircloughs kritiska diskursanalys. I enlighet med studiens syfte att problematisera hur sexköp beskrivs har resultatet analyserats utifrån radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet. Studiens resultat visar att sexköp kan motiveras genom att det konstrueras som konsumentens rättighet, mäns enda utväg, som en god gärning, att sex alltid kostar och som sex mellan jämlika parter. Resultatet visar även att motiv till att inte köpa sex är att den prostituerade konstrueras som osmaklig, att sexköp är ett risktagande och ett onödigt köp. Motiv för och emot sexköp har utgångspunkt i männens situation, medan den prostituerades situation inte problematiseras, vilket förstås med mäns överordning över kvinnor och normer om maskulinitet.

Nyckelord: Sexköp, Flashback, Kritisk diskursanalys

Antal ord: 19 113

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	5
1.1 PROBLEMFÖRMULERING.....	6
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR.....	6
1.3 BEGREPPSDEFINITIONER.....	6
1.4 DISPOSITION.....	7
2. TIDIGARE FORSKNING OM SEXKÖP	8
2.1 AVGRÄNSNINGAR.....	8
2.2 SÖKPROCESS.....	8
2.3 SVERIGES SEXKÖPSLAG.....	8
2.4 SEXKÖPARENS HANDLANDE PÅ INTERNET.....	9
2.5 ATTITYDOR OCH MOTIV TILL SEXKÖP.....	10
2.6 REFLEKTIONER ÖVER KUNSKAPSLÄGET.....	12
3. TEORETISKT RAMVERK	13
3.1 SOCIALKONSTRUKTIVISM.....	13
3.2 FAIRCLOUGHS KRITISKA DISKURSANALYS.....	13
3.3 RADIKALFEMINISTISK TEORI.....	15
3.4 HEGEMONISK MASKULINITET.....	16
4. METOD OCH MATERIAL	18
4.1 METODVAL: KVALITATIV METOD.....	18
4.2 MATERIALINSAMLING OCH URVAL.....	18
4.3 ANALYSMETOD: KRITISK DISKURSANALYS.....	19
4.4 KVALITETSKRITERIER FÖR STUDIEN.....	21
4.5 ETISKA ÖVERVÄGANDEN.....	22
4.6 METODÖVERVÄGANDEN.....	22
5. RESULTAT OCH ANALYS	24
5.1 MOTIV TILL OCH RÄTTFÄRDIGANDE AV SEXKÖP.....	24
5.1.1 Sexköp som konsumentens rättighet.....	24
5.1.2 Sexköp som mäns enda utväg.....	26
5.1.3 Sexköp som en god gärning.....	27
5.1.4 Sex kostar alltid.....	28
5.1.5 Sex mellan jämlika parter.....	29
5.1.6 Sammanfattning.....	30
5.2 MOTIV TILL ATT INTE KÖPA SEX.....	31
5.2.1 Den osmakliga prostituerade.....	31
5.2.2 Sexköp som ett risktagande.....	33
5.2.3 Sexköp som ett onödigt köp.....	34
5.2.4 Sammanfattning.....	34
6. DISKUSSION	36
6.1 SAMMANFATTNING AV STUDIEN.....	36
6.2 STUDIEN I LJUSET AV TIDIGARE FORSKNING.....	36
6.3 TEORIDISKUSSION.....	37
6.4 METODDISKUSSION.....	39
6.5 IMPLIKATIONER FÖR SOCIALT ARBETE SOM FORSKNING OCH PRAKTIK.....	40
7. REFERENSER	42
BILAGA 1 – DISKUSSIONSTRÅDAR FRÅN FLASHBACK	46

I. INLEDNING

“Rekordmånga män greps för sexköp – stod på kö till lägenheten”

Citatet ovan är rubriken på en nyhetsartikel publicerad av Sveriges Television 2020. I artikeln framgår att 41 män i februari greps för misstanke om sexköp i Stockholm efter att polisen under en längre tid haft civilspaning på olika lägenheter. Männerna som greps beskrivs bland annat vara pensionärer, studenter och flerbarnsföräldrar (Sveriges Television, 2020, 14 februari). Artikeln är en bland flera nyhetsartiklar gällande sexköp som vi under senaste tiden har kunnat ta del av i media och i nyhetssändningar.

Sverige införde som första land i världen den 1 januari 1999 en lagstiftning som kriminaliserar köp av sexuella tjänster, men inte försäljning av sexuella tjänster (SOU 2010:49). I regeringens proposition *Kvinnofrid* från 1997 ingick förslaget att kriminalisera sexköp. Bekämpningen av prostitution ansågs vara av samhälleligt intresse, då det kan medföra skador för både samhället och individen. Till skillnad från tidigare åtgärder mot prostitution skulle förbudet nu istället rikta sig mot sexköparen och efterfrågan. Med förbudet skulle det bli lättare och effektivare att bekämpa prostitutionen och skadorna det kan medföra, genom att sexköparen nu kunde straffas och att potentiella sexköpare skulle bli avskräckta av lagen. Det lyftes särskilt att problemet med att män köper sexuella tjänster också ansågs vara nära relaterat med problemet om mäns våld mot kvinnor. Det faktum att män köper sexuella tjänster av kvinnor sågs som ovärdigt och oacceptabelt i ett jämställt samhälle (SOU 2010:49).

I Sverige var det 2017 en av tio män som någon gång köpt sexuella tjänster, medan det var väldigt ovanligt bland kvinnor. Män som köper sex är inte en homogen grupp och det finns flera olika motiv till att köpa sex. Utöver lagstiftningen om förbud mot köp av sexuella tjänster behövs preventionsarbete med olika insatser från exempelvis myndigheter för att minska mäns efterfrågan (Folkhälsomyndigheten, 2019:10–11). Forskare har även efterfrågat forskning om varför män väljer att inte köpa sex när de har möjlighet att göra det (Milrod & Monto, 2012; Monto, 2004). Omfattningen och trender gällande prostitution är förenat med stor okunskap (Mujaj & Netscher, 2015:32) och i en granskning av Sveriges Radio framkommer att endast en tredjedel av landets kommuner anser att de har tillräckligt med kompetens för att hantera frågor om sexköp (Sveriges Radio, 2020, 20 februari). I några av Sveriges storstäder finns stöttande verksamheter som riktar sig till köpare av sexuella tjänster, vilka socialtjänsten ansvarar för. Dessa verksamheter går under namnet KAST (köpare av sexuella tjänster) och innebär frivilliga insatser för de som vill sluta köpa sex. Få sexköpare kommer dock i kontakt med verksamheterna och en stor del gör det endast på grund av att polisen varit inblandad. Det är främst de med andra typer av problematik gällande sin sexualitet som uppsöker verksamheterna (Mujaj & Netscher, 2015:73).

Samtidigt finns det i vårt omgivande samhälle krafter som motverkar attityd- och normförändringar hos män. Internet kan vara en sådan plats där tendenser som förstärker traditionella manliga attityder och beteendemönster, där fokus på objektifiering av kvinnor och den kvinnliga sexualiteten återfinns. På olika internetforum och i kommentarsfält beskriver vissa män sin rättighet till den kvinnliga kroppen och sexualiteten. Internetforum kan således vara en motverkande kraft till förändring (Månsson, 2018:304). Ett exempel på ett sådant internetforum är Flashback där

diskussionstrådar om prostitution och sexköp finns. Dessa trådar kan exempelvis innehålla recensioner om kvinnor som utnyttjas för prostitution och mäns erfarenheter av sexköp (Rikspolisstyrelsen, 2014:21).

1.1 Problemformulering

Trots kriminaliseringen av sexköp och trots att det finns verksamheter riktade till sexköpare kvarstår problemet att vissa män köper sex av kvinnor. Det finns en okunskap inom området och mäns syn på sexköp synliggörs på internetforum. Mot bakgrund av detta vill vi i vår studie med en kritisk diskursanalys undersöka diskussionstrådar om sexköp på internetforumet Flashback där både motståndare och förespråkare till sexköp finns. Detta för att få kunskap om föreställningar och motiv hos både sexköpare och de som inte köper sex.

Diskussioner om sexköp som förs i samhället kan tänkas påverka hur sexköp uppfattas som ett socialt problem och hur socialt arbete kring detta ska utformas. Därför är kunskap om föreställningar och motiv till sexköp relevant för socialt arbete. Socialtjänsten är en del av samhället som kommer i kontakt med klientgruppen sexköpare. Kunskaper om hur sexköpare ser på sexköpet kan behövas för att utveckla hur socialarbetare kan bemöta och arbeta med gruppen.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att på diskussionsforumet Flashback undersöka och problematisera hur sexköp beskrivs i diskussionstrådar av de män som skriver att de köper sex av kvinnor och de män som skriver att de inte gör det, för att få kunskap om vilka konstruktioner av sexköp det finns och hur sexköp kan motiveras/inte motiveras.

- På vilka sätt motiveras och rättfärdigas sexköp av användarna i diskussionstrådarna?
- På vilka sätt motiveras att inte köpa sex av användarna i diskussionstrådarna?

1.3 Begreppsdefinitioner

Det empiriska materialet i vår studie är diskussionstrådar från *internetforumet Flashback*, vilket är ett diskussionsforum för en mängd olika ämnen som exempelvis politik, sport och sex. Forumet är politiskt och religiöst obundet med syftet att alla ska ha samma möjlighet att få komma till tals, det vill säga värna om Sveriges åsikts- och yttrandefrihet. Användarna på Flashback är anonyma (Flashback forum, u.å.). Varje diskussionstråd startar med att en användare ställer en fråga eller lyfter något som hen vill diskutera. Andra användare deltar då i diskussionen genom att svara på varandras inlägg.

Genomgående i studien används *sexköpare* som definitionen på den person som är köpare av sexuella tjänster. *Prostituerad* används som begrepp då det är ett samlingsbegrepp för de som på olika sätt erbjuder sin kropp mot betalning (Nationalencyklopedin, 2020a). Avslutningsvis har vi i vår studie valt att använda begreppet *sexköp* på grund av att det i allmänt språkbruk är benämningen för köp av sexuella tjänster (Nationalencyklopedin, 2020b).

I.4 Disposition

I nästkommande kapitel presenteras den tidigare forskning vi har tagit del av för att få kunskap om ämnet sexköp och positionera vår egen studie på forskningsfältet. Sedan följer kapitel tre där vi redogör för studiens socialkonstruktivistiska ansats, teoretiska antaganden utifrån Faircloughs kritiska diskursanalys samt radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet som är valda teorier för analys av studiens resultat. I kapitel fyra presenteras studiens kvalitativa metodval med inriktning på Faircloughs kritiska diskursanalys och studiens empiriska material. Här återfinns också etiska och metodologiska överväganden utifrån metod och material. Studiens resultat och analys presenteras i kapitel fem där vi redogör för de dominerande diskurser vi funnit i materialet. Avslutningsvis diskuteras studien i sin helhet i relation till tidigare forskning, teorival, metodval samt implikationer för det sociala arbetet i kapitel sex.

2. TIDIGARE FORSKNING OM SEXKÖP

Inledningsvis i detta kapitel beskrivs de avgränsningar vi har gjort och vår genomförda sökprocess för att få fram tidigare forskning. Därefter presenteras den tidigare forskningen indelad i tre teman; *Sveriges sexköpslag*, *sexköparens handlande på internet* samt *attityder och motiv till sexköp*. Kapitlet avslutas med ett avsnitt där vi sammanfattar och reflekterar över kunskapsläget samt positionerar vår studie i relation till den tidigare forskningen.

2.1 Avgränsningar

För forskningsöversikten har vi fokuserat på att hitta tidigare forskning om Sveriges sexköpslag, om sexköparens attityder, motiven till sexköp och hur sexköpare interagerar med varandra på internet. Sökningen föranleddes dels av att Sverige har en lagstiftning som är svår att bortse från när studien genomförs i en svensk kontext, dels av att syfte och frågeställningar handlar om de motiv till och konstruktioner av sexköp som återfinns på diskussionsforumet Flashback. Främst har vi fokuserat på att ta fram forskning om män som köper sex av kvinnor då det är fokus för vår studie.

2.2 Sökprocess

Sökprocessen började genom att vi sökte på svenska sökord i Uppsala universitets bibliotekstjänst, som har en stor mängd databaser. De svenska sökord vi bland annat använde oss av var "sexköp", "sexköp internet" och "prostitution Sverige". Med dessa fick vi fram relativt lite relevant litteratur och därför fortsatte vår sökning med engelska sökord. De sökord vi använde var exempelvis "prostitution internet Sweden", "prostitution AND mens attitude", "buying sex AND discourse", "prostitution AND attitudes AND Sweden" och "masculinity AND prostitution AND attitude". Vi använde AND som ett sökkommando i vissa sökningar för att det gav oss en smalare sökning. Det var när vi kombinerade flera engelska sökord som vi fick flest relevanta resultat, både när det gäller nationell och internationell forskning. Trots att vår studie genomförs i en svensk kontext ansåg vi att även internationell forskning är viktigt, då det också säger något om forskningsläget gällande sexköp.

För att bredda sökningen ytterligare användes vi oss av kedjesökning, vilket innebar att vi hittade forskning genom uppsatser, avhandlingar och andra texter. Detta var ett bra kompletterande sätt för oss att hitta exempelvis centrala rapporter och viktiga författare inom området. De vetenskapliga artiklarna vi tagit med i forskningsöversikten är kollegialt granskade. Vi har även inkluderat en avhandling samt två böcker som bygger på studier.

2.3 Sveriges sexköpslag

Under detta tema har vi sammanställt den forskning som rör den svenska lagstiftningen gällande köp av sexuella tjänster. Det som har undersökts i forskningen vi presenterar är den svenska sexköpslagens påverkan på prostitution, attityder till den svenska lagstiftningen och konsekvenserna av att använda ett marknadspråk i sexköpslagstiftning.

Waltman (2011) har analyserat vilken inverkan den svenska lagstiftningen har haft på prostitution. Resultatet visar att sexköpslagen haft betydande inverkan på efterfrågan av prostitution och att det

efter lagens införande var färre män som köpt sex. Detta överensstämmer med resultaten i Kotsadam och Jakobssons (2012) enkätstudie. De har jämfört efterfrågan och attityder till sexköp mellan Sverige, Norge och Danmark, för att kunna jämföra de länder som kriminaliserat sexköp med dem som inte gjort det. Sverige och Norge har en kriminalisering medan Danmark inte har det. Resultatet visar att kriminalisering av sexköp har haft effekt på efterfrågan. Det var vanligare med sexköp i Danmark än vad det var i Sverige och Norge. Det visade sig även att kriminaliseringen inte verkar ha ändrat attityder till sexköp. Det var snarare risken att bli upptäckt och att åka fast som lett till en minskad mängd sexköp i Sverige och Norge (Kotsadam & Jakobsson, 2012).

Två andra studier har däremot dragit slutsatsen att lagen inte lyckats minska prostitutionen. Holmström och Skilbrei (2017) har i en litteraturstudie sammanställt och diskuterat resultaten av rapporter och artiklar gällande lagen. Det framkommer att det är svårt att koppla ökad eller minskad prostitution enbart till lagen, då prostitutionsmarknaden påverkas av flera faktorer (Holmström & Skilbrei, 2017). Liknande resultat återfinns i Levy och Jakobssons (2014) studie där det framkommer att det inte finns bevis för att lagstiftningen har lyckats minska prostitutionen. Det finns nämligen ingenting som tyder på att prostitution som sker inomhus eller på nätet har minskat. Sådant är till skillnad från gatuprostitutionen svårt att mäta (Levy & Jakobsson, 2014).

Kuosmanen (2011) har undersökt svenskars attityder till den svenska sexköpslagen genom en enkätundersökning år 2008. Resultatet visar att 60 procent av männen och 79 procent av kvinnorna ville behålla lagen. Det är dock få som tror att lagstiftningen påverkar utbudet och efterfrågan av prostitution. Negativa attityder till de som köper sex verkar dock ha förstärkts efter lagens införande (Kuosmanen, 2011). En liknande enkätstudie har genomförts år 2014 av Länsstyrelsen i Stockholm. Resultatet visar att stödet för sexköpslagen fortfarande finns bland majoriteten av befolkningen (Mujaj & Netscher, 2015:27). Det var 60 procent av männen och 85 procent av kvinnorna som ville behålla lagen (Mujaj & Netscher, 2015:25).

Vi har även valt att inkludera en studie där språket i lagstiftningsdokument gällande sexköp har analyserats. Niemi (2010) har i en kritisk diskursanalys analyserat och jämfört språket i svenska och finska lagstiftningsdokument, som propositioner och statliga offentliga utredningar. Det visar sig att marknadskursen är den dominerande kursen, vilket innebär att använda ord som *köp*, *efterfrågan* och *kunder*. Gällande prostitution kan marknadskursen dölja sexuella övergrepp och hindra domstolar och åklagare från att se sådana övergrepp. Niemi (2010) menar att vi ska prata om utnyttjande och tvingade kvinnor, för att synliggöra sexköparen som en del i utnyttjandet, i stället för att se sexköparen som en aktör på en marknad.

2.4 Sexköpares handlande på internet

Under detta tema har vi sammanställt den forskning som behandlar hur sexköpare diskuterar sexköp på internet. Frågor som denna forskning berör är hur sexköpares normer och kollektiva handlande på internet ser ut, hur mäns konstruktioner av sexköp formas på webbplatser och hur språket bland sexköpare på internet skapar gemenskap.

Forskningen presenterar en bild av hur sexköpare normaliserar sexköp och beskriver prostituerade som produkter. I en studie från USA har Blevins och Holt (2009) undersökt normer, värderingar och slanguttryck på tio olika internetforum för män som köper sex. Resultaten visar att prostituerade sågs som en produkt och att köpa sex sågs som något normalt (Blevins & Holt, 2009).

Jovanovski och Tyler (2018) har med en kritisk diskursanalys undersökt en webbsida för recensioner av bordeller i Australien. Det framkommer att sexköpare konstruerar och normaliserar våld, tvång och i vissa fall våldtäkt. Det föreligger en kultur av objektifiering och sexköpare hänvisar till kvinnor som kroppsdelar eller föremål, exempelvis genom att benämna dem som ”offentliga toaletter” (Jovanovski & Tyler, 2018). Synen på att kvinnor är produkter eller kroppsdelar återfinns också i en annan studie av en webbsida för män som söker sex med kvinnor i USA. Konstruktionen av kvinnor som produkter innebär att männen systematiserar ett sätt att tänka, nämligen att de konsumerar icke-mänskliga produkter snarare än att de utnyttjar utsatta kvinnor (Bounds, Delaney & Julion, 2017).

En annan del som framträder i forskningen är hur internetforumen formar en gemensam syn på sexköp och hur sexköpare går ihop för att hjälpa varandra. I två studier visas att forumen bland annat används för att dela information såsom att recensera prostituerade och varna varandra för vissa prostituerade (Blevins & Holt, 2009; Bounds et al., 2017). Sexköpare använder vissa uttryck, förkortningar och bokstäver för att beskriva sig själva, den prostituerade och olika sexuella handlingar. Detta skapar gemensamma normer och ett gemensamt språk bland sexköparna, vilket kan motivera och rättfärdiga beteende och attityder till sexköp (Blevins & Holt, 2009). Individer som läser på sådana webbsidor socialiseras in i ett tänk och kan påverkas av den bild som framträder där (Bounds et al., 2017).

Ett synsätt på sexköp baserat på marknadslogik är också något som uppmärksammas i forskningen. I en avhandling har de tre största svenska prostitutionsforumen analyserats. Resultatet visar att sexköpare likställde prostitution med andra typer av marknader med konsumenträttigheter. Vissa menade exempelvis att de köpt en dyr tjänst och att det därför var upp till den prostituerade att ge en prisvärd upplevelse (Scaramuzzino, 2014:135). Genom att recensera sexuella tjänster kunde en starkare marknadslogik institutionaliseras på forumen (Scaramuzzino, 2014:261). Sexköpare använde ord som jobb, service och bokningar samt föredrog att kalla sig själva kunder (Scaramuzzino, 2014:137). I Månssons och Söderlinds bok *Sexindustrin på nätet*, vilken bygger på en studie av webbplatser kopplade till porr och prostitution, framkommer att prostitution ses lättvindigt som en marknad för olika smakinriktningar. Mäns sexuella lust likställs ofta med att de har en starkare drift än kvinnor och därför behöver få utlopp för detta, vilket den prostituerade har som uppgift att tillhandahålla. På webbplatser rangordnas prostituerade utifrån exempelvis graden av kåthet och bemötande. Detta kan ses som en typ av homosociala allianser bland män på internet, vilka upprätthåller manliga könsprivilegier och legitimerar mäns fria tillgång till och användning av prostituerade (Månsson & Söderlind, 2004:142–144).

2.5 Attityder och motiv till sexköp

Under detta tema har vi sammanställt forskning rörande sexköpares attityder till sexköp och bakomliggande motiv till varför de köper sex. Här lyfts också aspekter av maskulinitet i relation till sexköp och sexköpares syn på prostituerade och prostitution.

Forskningen visar att det inte enbart finns ett motiv till att män köper sex, det finns många olika. I en litteraturoversikt från USA framkommer att motiven kan vara att sexköparen är blyg eller oattraktiv, att de vill ha ett större antal sexpartners eller att det olagliga i sexköpet är spännande (Monto, 2004). I ytterligare en studie från USA framkommer att motiv kan vara viljan att vara med en kvinna som verkligen gillar sex och agerar ohämmat (Milrod & Monto, 2012). En enkätstudie

gjord i Australien presenterar motiv som att sexköparen vill få sina sexuella behov tillgodosedda och att det är en ”enkel” väg till sex (Pitts, Smith, Grierson, O’Brien & Misson, 2004). I en sydafrikansk studie framkommer att sexköpet innebär en tillgång till olika sexuella upplevelser och variation på kvinnor. Det framkommer även att män behöver spendera en stor summa pengar på att exempelvis bjuda kvinnor på drinkar och middagar för att få tillgång till sex med andra än prostituerade. Många deltagare i studien menade att detta skulle bli dyrare än att istället betala en prostituerad. Därmed konstrueras sexköp som en logisk och bättre väg till sex med kvinnor (Huysamen & Boonzaier, 2015). Sandell (1996) lyfter i boken *Könsköparna*, vilken bygger på resultat från ett projekt genomfört av socialarbetare inom prostitutionsgruppen i Göteborg, att motiv till att köpa sex kunde vara låg självuppskattning hos männen och övertygelsen om att ingen kvinna skulle kunna vara intresserad av dem (Sandell, 1996:158). I en studie från Nya Zeeland framkommer att ett motiv kan vara att slippa spela ett ”spel” för att få sex, som en kan behöva göra på exempelvis en bar. Det kunde även handla om att inte behöva känna någon skyldighet att ha ytterligare kontakt, utöver sexet, vilket löstes med att man betalade för det (Plumridge, Chetwynd, Reed & Gifford, 1997).

Något forskningen uppmärksammar är att det också verkar finnas en emotionell och relationell aspekt av sexköpet. Vissa män menade att de hade en vänskapsrelation, ett ömsesidigt förhållande eller till och med ett kärleksförhållande med den prostituerade (Monto, 2004). Vissa män sökte ”flickvänsupplevelsen”, vilket innebär en upplevelse av både en sexuell och emotionell relation, alltså aspekter av den vanliga relationen mellan man och kvinna (Milrod & Monto, 2012). En del män konstruerar sexköpet som något mer än att bara uppfylla sexuella behov, eftersom de även förväntar sig intimitet och närhet (Huysamen & Boonzaier, 2015). Vissa sexköpande män menade att sexköpet inte bara var en social kontakt, utan också byggde på känslor, och de beskrev det som en emotionell relation (Plumridge et al., 1997).

En intressant aspekt av den forskning som presenterats är maskulinitet i relation till sexköp. Monto (2004) visar i sin studie att vissa män ser möjligheten att ha sex när de själva önskar som en väsentlig del av maskuliniteten och att kvinnor är skyldiga att tillhandahålla detta. De kan exempelvis ”marknadsorienterat” förklara att sexköpet är som ett utbyte av tjänster, på samma sätt som när två parter i ett äktenskap har sex (Monto, 2004). Vissa män har ett grundläggande behov av att få sitt eget mansideal bekräftat. Deras mansideal säkras genom att utåt sett kunna ha tillgång till vad de än önskar, inklusive prostitution (Sandell, 1996:155). Huysamen och Boonzaier (2015) visar i sin studie att sexköpare använder heteronormativa mallar av maskulinitet när de konstruerar sexköpet och på så vis rättfärdigar det. I en intervjustudie med sexköpare gjord av Huysamen (2019) framkommer att det i samhället finns normer om maskulinitet som säger att idealmannen är sexuellt erfaren och kan sexuellt tillfredsställa en kvinna. Detta sätter press på män vilket gör att sex med en prostituerad beskrivs utgöra en trygg miljö fri från förväntningar på deras prestation och att de där kan få den erfarenheten som krävs för att uppnå idealet (Huysamen, 2019).

Ytterligare en intressant aspekt av sexköpares syn på prostituerade och hur sexköpande män distanserar sig från den gängse bilden av sexköpare, framträder i forskningen. Farley, Golding, Matthews, Malamuth och Jarrett (2017) har genom en intervjustudie i USA med män som köpt sex visat att sexköpare tenderade att se prostituerade kvinnor som annorlunda än andra kvinnor. Sexköpande män förnekade prostituerades mänsklighet och uppvisade mindre empati för prostituerade än för andra kvinnor (Farley et al., 2017). Hammond (2015) har i Storbritannien

genomfört en intervjustudie med sexköpare där det framkommer att vissa köpare gör ansträngningar för att vara en “bra” och “ansvarsfull” köpare genom att till exempel stödja inrapporteringen av människohandel och fall med minderåriga. Genom att de erkänner att det förekommer övergrepp distanserar de sitt eget agerande från den bild av sexköpare som framställs i media och politiken (Hammond, 2015).

2.6 Reflektioner över kunskapsläget

Det finns en omfattande forskning inom olika områden för sexköp. Forskning har genomförts inom en mängd olika discipliner utifrån olika problemformuleringar, vetenskapliga metoder och teoretiska utgångspunkter. Detta har inneburit att det varit svårt för oss att orientera oss på forskningsfältet och avgränsa det. Med hjälp av vårt syfte och frågeställningar kunde vi få vägledning i vilken forskning som var relevant för vår studie.

Tidigare forskning gällande Sveriges sexköpslag har visat att det råder delade meningar om huruvida lagen har minskat efterfrågan av prostitution i Sverige och att användandet av marknadspråk kan vara problematiskt. Olika resultat synliggör att förekomsten av prostitution är svår att kartlägga. Forskning om den svenska sexköpslagen är för vår studie viktig, då kriminaliseringen är en del av Sveriges ståndpunkt gentemot sexköp. Tidigare forskning om sexköpares handlande på internet har visat en bild av att det språk som används av sexköpare och konstruktionerna av sexköp påverkar såväl normer som attityder till sexköp. Tidigare forskning om attityder och motiv till sexköp har visat att det finns en mängd olika motiv, däribland en emotionell aspekt och en aspekt av att normer om maskulinitet och synen på prostituerade rättfärdigar sexköp.

Syftet med vår studie är att undersöka och problematisera hur sexköp konstrueras i diskussionstrådar på Flashback och på vilka sätt det kan motiveras/inte motiveras. Vi kan med vår studie bidra med en undersökning av motiven till sexköp i en svensk kontext. Framst har den tidigare forskningen genomförts på olika prostitutionsforum. Vår studie genomförs på ett forum där prostitution inte är huvudtemat, vilket kan bidra med ny kunskap och är därför motiverat att genomföra. Forskare påpekar också att det saknas forskning på varför män väljer att *inte* köpa sex (Milrod & Monto, 2012; Monto, 2004). Därför har vi i vår studie inkluderat denna grupp och kan på så sätt bidra med ny kunskap till forskningsfältet.

3. TEORETISKT RAMVERK

I detta kapitel presenteras vår studies teoretiska ramverk och analysbegrepp. Inledningsvis presenterar vi vår vetenskapsfilosofiska ansats, socialkonstruktivismen. På grund av att vi har valt kritisk diskursanalys som inte enbart är en metod utan även innehåller teori, har vi valt att beskriva de teoretiska utgångspunkterna i detta kapitel. En redogörelse för hur vi använt den kritiska diskursanalysen som analysmetod återfinns i metodkapitlet. Detta kapitel avslutas med en redogörelse för våra valda teorier, radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet.

3.1 Socialkonstruktivism

Studiens vetenskapsfilosofiska ansats är socialkonstruktivismen, vilket innebär att studien har präglats av detta synsätt. Socialkonstruktivismen har som ontologisk ståndpunkt att vår sociala verklighet är socialt konstruerad av oss människor (Bryman, 2002:34). Det är genom mänsklig interaktion som kunskap uppnås och därigenom skapas och konstrueras vår uppfattning om världen (Sohlberg & Sohlberg, 2019:317; Winther Jørgensen & Phillips, 2000:12). Vår kunskap är således en produkt av hur vi kategoriserat och konstruerat världen, vilket betyder att kunskap inte per automatik kan betraktas som en objektiv sanning. Kunskapen är även historiskt och kulturellt präglad, vilket exempelvis gör att våra identiteter och världsbilder kan förändras över tid (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:11). Ett exempel på något som kan sägas vara socialt konstruerat är könsroller, vilka patriarkala strukturer har skapat där män och kvinnor särskiljs avseende dominans och underordning (Sohlberg & Sohlberg, 2019:316). Eftersom kunskap och sanning är sociala konstruktioner får det också konsekvenser, då olika handlingar blir möjliga utifrån konstruktionerna (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:12). Ett tydligt exempel på detta gäller hur en översvämning kan konstrueras. Det finns flera olika sätt att beskriva och förstå en översvämning, trots att den är ett materiellt faktum. Vissa skulle kanske beskriva det som en konsekvens av den globala uppvärmningen, medan andra kan beskriva översvämningen som ett resultat av felaktig politik. Översvämningen tillskrivs mening utifrån hur människor beskriver den och gör så att olika handlingar blir möjliga och relevanta i situationen, vilket i sin tur också får konsekvenser (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:15–16).

För vår studie innebär den socialkonstruktivistiska ansatsen att vi intresserar oss för hur användare på Flashback i interaktion med varandra konstruerar sexköp, vilket är i linje med vår studies syfte. Genomgående i studien undersöker vi hur sexköp genom språket tillskrivs mening, vilket får konsekvenser för de handlingar som ses som möjliga av användarna i diskussionstrådarna. Ytterligare en aspekt av socialkonstruktivismen som vetenskapsfilosofisk ansats för vår studie är dess starka koppling till kritisk diskursanalys. Winther Jørgensen och Phillips (2000:11) skriver att den kritiska diskursanalysen vilar på en socialkonstruktivistisk grund, varför denna ansats för oss är svår att bortse ifrån.

3.2 Faircloughs kritiska diskursanalys

Winther Jørgensen och Phillips (2000) presenterar i sin bok *Diskursanalys som teori och metod* olika angreppssätt för en diskursanalys och olika inriktningar på kritisk diskursanalys. Vi har i vår studie använt Norman Faircloughs kritiska diskursanalys på grund av att hans angreppssätt enligt Winther Jørgensen och Phillips (2000:66) är det mest välutvecklade inom den kritiskt diskursanalytiska

inriktningen. Faircloughs kritiska diskursanalys består av både teori och metod och de är sammanlänkade med varandra (Fairclough, 2010:91). Nedan redogör vi för de teoretiska aspekterna av Faircloughs angreppssätt som vi har tagit fasta på för vår studie.

Då diskurs som begrepp kan användas på många olika sätt är det inledningsvis relevant att förklara hur Fairclough ser på diskursbegreppet. Fairclough menar att begreppet diskurs kan användas på två olika sätt. Dels språkanvändning som social praktik, dels som ett sätt att genom språket beskriva upplevelser utifrån ett specifikt perspektiv (Fairclough 1993:138). Det första handlar om att diskurs (språkanvändning) är formad och begränsad av sociala strukturer, exempelvis av klass, lagen och normer. Med andra ord är diskurs konstituerad av sociala strukturer. Diskurser bidrar även till att konstituera (forma) sociala strukturer, relationer och identiteter (Fairclough, 1992:64). Det andra handlar om att en bestämd diskurs kan skiljas från andra diskurser, exempelvis medicinsk diskurs och politisk diskurs (Fairclough 1995:56).

Vid genomförandet av en kritisk diskursanalys studerar forskaren diskursiva händelser. Enligt Fairclough är en diskursiv händelse när vi på olika sätt använder språket och kommunicerar via skrift eller tal i exempelvis intervjuer, dikter, politiska tal eller böcker (Fairclough, 1992:79). Varje sådan diskursiv (kommunikativ) händelse har tre dimensioner: den är en *text*, den är en *diskursiv praktik* och den är en del av en *social praktik* (Fairclough, 1993:136; Fairclough, 2010:94). För detta har Fairclough utvecklat en tredimensionell modell, vilken fungerar som analytisk ram vid genomförandet av en kritisk diskursanalys (Fairclough, 1992:73). För vår studie har den diskursiva händelsen varit diskussionstrådar på Flashback, där vi har studerat språkanvändningen utifrån de tre dimensionerna i Faircloughs modell.

Fairclough (2010:94) skriver att den första dimensionen *text* innehåller att analysera textens mening och egenskaper. Det handlar om vilken mening texten fylls med, exempelvis författarens idé om något eller vilken typ av information vi får. Detta hänger samman med att analysera texten egenskaper, vad gäller exempelvis grammatik, ordval, eller strukturen av texten (Fairclough, 2010:94). Den andra dimensionen *diskursiv praktik* handlar om hur deltagare producerar, konsumerar och tolkar texter (Fairclough, 2010:95). Produktionen av en text handlar om att titta på hur textförfattaren bygger sin text på redan rådande diskurser. Texter är också producerade i olika sociala kontexter. Exempelvis är en tidningsartikel producerad utifrån de rutiner som finns på en specifik tidningsbyrå, vilket kommer att påverka hur texten produceras. Konsumtion och tolkning av text handlar om hur textmottagaren tolkar texten utifrån rådande diskurser, sin kännedom om vad det är för typ av text och vilka tolkningar som är möjliga att göra. Exempelvis läses och tolkas matlagningsrecept och akademiska texter oftast på olika sätt (Fairclough, 1992:78–79). Produktion, konsumtion och tolkning av texter är även delvis påverkat av vad som redan är internaliserat i oss (Fairclough, 1992:71–72).

Den tredje dimensionen, den *sociala praktiken*, är det bredare sammanhanget som texten är en del av (Fairclough 2010:504). Det handlar om att analysera hur den diskursiva händelsen bidrar till att reproducera eller rekonstruera rådande diskurser (Fairclough, 1995:60). Ett exempel som Fairclough (1992:65) lyfter är att lärare och elevers identiteter och relationen mellan dem är beroende av att mönstret i språkanvändningen är konsekvent. När språkanvändningen är konsekvent bidrar det till att elevernas och lärarnas identiteter och relationer reproduceras. Om

lärare och elever börjar prata på ett annat sätt exempelvis i klassrummet, på skolgården eller i personalrummet, kan deras identiteter och relationer istället förändras.

En central del i Faircloughs angreppssätt är vad han menar att kritiken innebär i den kritiska diskursanalysen. För det första menar Fairclough (2015:6) att syftet med den kritiska diskursanalysen är att försöka uppnå en positiv samhällsförändring. Om vi ska kunna göra det behöver vi undersöka diskurser, då diskurser bidrar till hur vi förstår och uppfattar vår sociala verklighet. Det är först när vi undersöker diskurser som vi kan få kunskap om på vilka sätt vi kan förändra dem. Det är således när vi undersöker diskurser som kritiken aktualiseras, vilket i sin tur också bidrar med kritik av den sociala verkligheten (Fairclough, 2015:6). För det andra innebär kritiken också att söka förklaringar till varför diskurser ser ut på ett visst sätt (Fairclough, 2015:7), som ett led i att analysera hur vår språkanvändning bidrar till att ojämlika maktförhållanden i samhället upprätthålls (Fairclough, 2015:6).

De teoretiska utgångspunkterna av Faircloughs kritiska diskursanalys som vi har funnit relevanta för vår studie är således hans syn på diskursbegreppet, den tredimensionella modellen samt vad kritiken innebär. Vidare menar Fairclough (2010:5) också att andra typer av teorier, exempelvis sociologiska, behövs för att kunna analysera den bredare sociala praktiken och varför diskurser ser ut på ett visst sätt. Därför har vi valt att i vår studie inkludera radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet.

3.3 Radikalfeministisk teori

Gemzöe (2014:15) skriver i sin bok *Feminismen* att radikalfeminismen är en av flera huvudinriktningar inom feminismen. Radikalfeministisk teori har fokus på att synliggöra kvinnors underordning bland annat genom mäns makt över kvinnors kroppar, sexualitet och att mäns begär sätts framför kvinnors (Engdahl & Larsson, 2011:238). Utgångspunkten för denna teori är således kvinnors erfarenheter och position i världen (Gemzöe, 2014:48). Eftersom radikalfeminismen är en bred teoribildning har vi för vår studie valt ut vissa delar och begrepp för analys av vårt resultat.

Gemzöe (2014:49) skriver att *patriarkatet* är radikalfeminismens fiende och begreppet innebär ett samhälleligt system som bygger på att män dominerar över kvinnor, med andra ord *könsmaksordningen*. Patriarkatet som begrepp lanserades 1970 i boken *Sexualpolitiken* av Kate Millett. Millett (2012:33–34) skriver att samhällets alla maktpositioner tillhör män och att mäns sexuella dominans över kvinnor genomsyrar hela vår kultur, vilket grundar sig i att samhället är ett patriarkat. Konsekvensen av patriarkatet och detta maktförhållande är att det ses som en naturlig del och därigenom blir osynligt för både män och kvinnor (Millett, 2012:34). Till patriarkatet, eller könsmaksordningen, hör att män ges en överlägsen status och kvinnan en underlägsen. Stereotypa normer om ”manligt” och ”kvinnligt” innebär att män respektive kvinnor tillskrivs egenskaper om hur de förväntas vara, vilket bygger på den överordnade gruppens behov och värderingar. Män förknippas då exempelvis med intelligens, kraft och aggression. Kvinnor förknippas med det motsatta, exempelvis okunnighet, passivitet och mildhet. Dessa *könsroller* sätter ramarna för män och kvinnors handlande och beteende (Millett, 2012:34–35).

Ekonomisk exploatering och kvinnoförtryck är viktiga begrepp för den radikalfeministiska teorin. *Ekonomisk exploatering* av kvinnor handlar om att kvinnor, i ett patriarkalt samhälle, generellt sett

har ställningen som ekonomiskt beroende av männen (Millett, 2012:47). *Kvinnoförtryck* innebär att kvinnor, på grund av sitt kön, är förtryckta. Till stor del lägger den radikalfeministiska teorin fokus på den privata sfären, vilket då handlar om olika former av förtryck inom och utom familjen. Kvinnor tilldelas olika roller, exempelvis som sexobjekt med uppgift att tillfredsställa mäns sexuella behov (Gemzöe, 2014:48–49). Det faktum att kvinnor tilldelas rollen som sexobjekt lyfts även av Millett (2012:61) som menar att kvinnor oftare görs till sexobjekt än till människor. Särskilt gäller detta när kvinnor får status som ”lösöre” och därigenom tas ifrån sina mänskliga rättigheter (Millett, 2012:61). Prostitution kan ses som ett exempel på den patriarkala sexuella ordningen. Prostitutionens existens är ett uttryck för att män innehar makten över sexualiteten och att män som grupp har rätt till kvinnors sexualitet (Gemzöe, 2014:100). Till detta hör även att kvinnan ideologiskt sett endast får förståelse för att hon är sexuellt aktiv när det handlar om romantisk kärlek (Millett, 2012:45).

Vi finner det relevant att poängtera att det har riktats kritik mot den radikalfeministiska teorin. En kritik handlar om radikalfeminismens syn på att alla män har intresse av att vara överordnade kvinnor. Detta har framförts vara problematiskt i relation till att det också finns många män som inte är överordnade kvinnor (Gemzöe, 2014:58). En annan kritik handlar om att radikalfeminismen har ansetts endast utgå från vita, västerländska medelklasskvinnors villkor och situation. Detta kan medföra att andra kvinnors erfarenheter och andra former av förtryck än de som radikalfeminismen påvisar riskerar att osynliggöras (Gemzöe, 2014:59–60).

Trots denna kritik anser vi att radikalfeministisk teori är användbar för vår studie. De delar vi valt ut belyser viktiga aspekter av sexköp utifrån könsmaktsordningen, ekonomisk exploatering av kvinnor samt kvinnoförtryck. Den radikalfeministiska synen på prostitution och mäns dominans över kvinnors sexualitet och kropp bidrar till att vi kan synliggöra dessa aspekter av sexköp i vårt empiriska material. En del av studiens syfte är att problematisera hur sexköp beskrivs av både män som skriver att de köper sex av kvinnor och män som skriver att de inte köper sex, varför denna teori med fokus på att problematisera mäns överordning kan anses vara passande.

3.4 Hegemonisk maskulinitet

Teorin om *hegemonisk maskulinitet* har utvecklats av den australiensiska sociologen Raewyn Connell. Teorins syfte är att göra det möjligt att särskilja olika maskulinitetstyper från varandra (Connell, 2008:109). Detta för att Connell (2008:114) menar att det finns olika typer av överordnade och underordnade maskuliniteter.

Begreppet hegemoni refererar till den typ av process som gör att en grupp kan upprätthålla och hävda en dominerande position i samhället (Connell, 2008:115). Connell (2008:115) förklarar att *hegemonisk maskulinitet* handlar om vilken maskulinitet som vid en given tidpunkt är överordnad andra former av maskulinitet. Den är således något som konstrueras i relation till andra typer av maskuliniteter (Connell, 2008:115). Ett exempel är att homosexuella män är underordnade heterosexuella män. Ett annat exempel är att heterosexuella män som tillskrivs olika egenskaper som anses vara omanliga och feminina, som exempelvis att vara en fegis, tönt eller ynkrygg också tillhör en underordnad maskulinitet (Connell, 2008:116). Den hegemoniska maskuliniteten anpassar sig och förändras över tid, vilket gör att mäns dominanta position över kvinnor alltid kan

garanteras. På så sätt legitimerar den hegemoniska maskuliniteten också patriarkatet (Connell, 2008:115; Connell & Messerschmidt, 2005:832).

Vidare säger den hegemoniska maskuliniteten något om rådande normer och den utgör en slags idealtyp för hur en man bör vara. I detta ingår också hur relationer till kvinnor ska se ut (Connell, 2008:117; Connell & Messerschmidt, 2005:838). Idealtypen eller symbolen för den hegemoniska maskuliniteten kan till exempel vara en idrottsstjärna eller en skådespelare (Connell & Messerschmidt, 2005:846). Enligt Connell (2008:117) är det dock få män som strikt praktiserar det hegemoniska mönstret och som kan anses leva upp till de normer som ingår i den hegemoniska maskuliniteten. Men majoriteten av män drar ändå nytta av patriarkatets fördelar då män vinner på att kvinnor har en underordnad ställning (Connell, 2008:117–118). De är således delaktiga i att upprätthålla den hegemoniska maskuliniteten, även om de inte fullt ut lever upp till den (Connell, 2008:117).

Viktigt att poängtera är att maskulinitet inte är något som är inneboende i mäns personlighet eller kroppar utan något som görs och etableras i sociala handlingar, vilket också betyder att maskulinitet kan vara olika i olika sociala kontexter (Connell & Messerschmidt, 2005:836). Vilka hegemoniska maskuliniteter som finns kan studeras på olika nivåer varav en är på lokal nivå där hegemonisk maskulinitet konstrueras genom interaktion mellan människor på en specifik arena. Vad som är hegemonisk maskulinitet i ett lokalt sammanhang skiljer sig därför från vad som är det i ett annat (Connell & Messerschmidt, 2005:847–849).

Anledningen till att teorin om hegemonisk maskulinitet valdes var för att vi i tidigare forskning sett att normer om maskulinitet i relation till sexköp var en intressant aspekt, utifrån att maskulinitet används för att legitimera sexköp. Eftersom teorin kan anpassas till att studera maskulinitet i ett visst sammanhang menar vi att diskussionstrådar på Flashback kan utgöra ett sådant sammanhang där teorin är lämplig. Denna teori kan således utöver den radikalfeministiska teorin bidra med att vi kan studera vilken maskulinitet som uppträder och upprätthålls samt hur den används i diskussionstrådarna. I linje med vårt syfte och frågeställningar vilka dels handlar om män, dels hur sexköp motiveras och rättfärdigas anser vi att denna teori därför är passande för vår studie. Vi anser även att teorin om hegemonisk maskulinitet kan förenas med radikalfeministisk teori, för att den kompletterar radikalfeminismen på så sätt att den även synliggör relationen mellan män och inte enbart relationen mellan män och kvinnor. Dessa teorier kan också synliggöra olika maktförhållanden som finns i samhället, vilket är i linje med vad Faircloughs kritiska diskursanalys bland annat går ut på (Fairclough, 2015:5).

4. METOD OCH MATERIAL

I detta kapitel presenteras inledningsvis kvalitativ metod som metodval för vår studie. Sedan redogör vi för hur vi gick tillväga vid materialinsamling och urval. Därefter presenteras kritisk diskursanalys som analysmetod samt kvalitetskriterier för vår studie. Kapitlet avslutas med en diskussion gällande etiska och metodologiska överväganden för vår studies metod och material.

4.1 Metodval: kvalitativ metod

Vi har i vår studie använt oss av kvalitativ metod, vilket lämpar sig när forskaren vill fånga framträdande egenskaper och särdrag av ett visst fenomen för att få en djupare förståelse. Detta innebär att studera en eller några få miljöer som en helhet (Repstad, 2007:15–16). Alvesson och Skoldberg (2017:18) skriver att kvalitativ forskning innebär att försöka förstå och tolka ett fenomen utifrån den innebörd som människor ger fenomenet. Detta är argument för att vi valt en kvalitativ metod för studien då vi utifrån syftet önskat en djupare förståelse av hur sexköp konstrueras, motiveras och därmed vilken innebörd som sexköp ges i det skrivna på Flashback.

Då vi valt att analysera texter om sexköp skrivna på Flashback behövde vi en kvalitativ metod som är inriktad på just textanalys. Bland flera olika textanalytiska inriktningar (Boréus & Bergström, 2018:24) valdes Faircloughs kritiska diskursanalys. En kritisk diskursanalys enligt Fairclough (2010:10–11) är en form av systematisk analys av språket i texter och syftar till att uppnå social förändring genom att synliggöra relationen mellan diskurserna och sociala processer. I en kritisk diskursanalys är en del av analysen även hur diskurser bidrar till att reproducera och upprätthålla ojämlika maktförhållanden i samhället (Fairclough, 2015:5). I vårt syfte framgår att vi är intresserade av språkanvändningen i det som skrivs i diskussionstrådar gällande sexköp och hur sexköp konstrueras med hjälp av språket. Kritisk diskursanalys var därför en lämplig metod på grund av dess inriktning på att systematiskt analysera språket i texter. Av vårt syfte framgår även att vi inte bara vill undersöka konstruktioner av sexköp utan också problematisera dessa. Eftersom den kritiska diskursanalysen också ger möjlighet att se hur och om diskurser i diskussionstrådarna är en del av att upprätthålla ojämlika maktförhållanden, ansåg vi metoden vara lämplig.

4.2 Materialinsamling och urval

Studiens empiriska material är diskussionstrådar om sexköp på diskussionsforumet Flashback, varför materialinsamlingen skedde just där. Diskussionstrådarna är öppna för vem som helst att läsa utan att det avkrävs ett medlemskap. Det är däremot bara medlemmar som kan starta diskussionstrådar och delta i diskussioner. På grund av att det är ett öppet forum var materialet för vår studie lättåtkomligt. Flashback har i dagsläget cirka 1,3 miljoner medlemmar (Flashback forum, u.å.). En undersökning från 2019 visar att en tredjedel av Sveriges internetanvändare använder Flashback och att män använder Flashback i högre grad än kvinnor. Ytterligare aspekter är att en större andel av Flashbacks användare är stadsbor, bor i ett höginkomsttagarhushåll och är i åldern 36–45 (Internetstiftelsen, 2019:120). Valet att samla in material från detta forum grundar sig dels i att forumet är välbesökt, dels i att det är fler män som använder Flashback, vilket är den grupp vi är intresserade av att undersöka. Vi tänker oss även att anonymiteten på Flashback, till skillnad från andra icke-anonyma sociala medier, är av intresse för vår studie på grund av att det kan öppna upp för friare diskussioner gällande sexköp.

På forumet finns en ämnesmeny där både medlemmar och besökare kan klicka sig in på olika diskussionstrådar beroende på intresse, exempelvis ämnena livsstil, ekonomi och sex. Det finns även en sökfunktion där det är möjligt att skriva in sökord för att få fram diskussionstrådar där det specifika sökordet återfinns. Det var denna sökfunktion vi använde oss av när vi samlade in materialet. Skälet är att det under ämnet sex i menyn finns ett stort antal trådar som inte handlar specifikt om sexköp. Sökfunktionen var därför det som gav oss relevanta resultat. De sökord vi använde oss av var "sexköp" och "köpa sex", vilket sammanlagt genererade 640 diskussionstrådar dagen då vi samlade in vårt material (2020-04-08). På grund av att dessa sökord genererade så pass mycket material, gjorde vi bedömningen att ytterligare sökord inte behövdes för att kunna genomföra studien.

Ett första steg i vår urvalsprocess var att från dessa 640 diskussionstrådar göra ett urval baserat på att trådarna inte skulle vara för gamla. Vi har inte varit intresserade av att undersöka huruvida konstruktioner av sexköp förändrats över en längre tidsperiod utan vi ville försöka fånga de senaste årens framställning av sexköp. Vi bestämde oss för att sätta år 2014 och framåt som gräns då vi ansåg att dessa år speglar en mer nutida framställning av sexköp. Det motiveras också av att vi ville ha ett större antal trådar att göra ett urval på än vad vi hade haft om vi hade begränsat oss till exempelvis de senaste två åren. Vårt val av tidsperiod styrks av Brymans (2002:195) beskrivning av att om frågeställningar rymmer ett pågående och generellt fenomen, exempelvis hur media beskriver kriminalitet, är beslutet om tidsperiod en öppen fråga. Vi är intresserade av hur sexköp beskrivs på mediet Flashback och sexköp kan även anses vara ett pågående fenomen i vårt samhälle. I detta första steg av urvalsprocessen fick vi fram 443 trådar.

Nästa steg var att från dessa 443 trådar göra ytterligare ett urval. Kriterierna var dels att trådnamnet indikerade att diskussionerna handlade om mäns syn på sexköp, motiv bakom sexköp samt varför vissa män inte köper sex, dels att trådarna innehöll mer än 15 inlägg då vi ville ha en längre interaktion mellan användarna. Trådnamn som indikerade att diskussionen handlade om exempelvis specifika fall av sexköp i Sverige, polisinsatser mot sexköp eller diskussioner som rör kriminaliseringen valdes därför bort i detta steg. Urvalssteget genererade 66 trådar. Det avslutande steget i vår urvalsprocess var att från de 66 trådarna göra ett slumpmässigt urval, för att få fram en lämplig mängd material som var möjligt för oss att analysera med tanke på tidsaspekten för vår studie. Vi listade därför trådarna i ett dokument, valde var sjätte tråd, vilket genererade 11 trådar med sammanlagt 594 inlägg (se bilaga). För att försäkra oss om att vi med dessa trådar kunde få svar på syfte och frågeställningar tittade vi översiktligt igenom dem, för att sedan föra över dem till ett dokument vilket resulterade i 221 sidor text som skrevs ut för analys.

4.3 Analysmetod: kritisk diskursanalys

Fairclough (1992:225–240) beskriver i sitt verk *Discourse and Social change* hur arbetet med en kritisk diskursanalys går till, vilket berör utformningen av problemformulering, val av material, transkription av material, analys av material samt avslutningsvis resultat. Fairclough (1992:225) skriver att han redogör för sitt sätt att genomföra en kritisk diskursanalys, men betonar att det är upp till forskaren själv att välja ut vissa analysbegrepp och steg i analysen som passar för den aktuella studien. Exempelvis behövde inte vi transkribera något material, då vi redan hade ett färdigt material att analysera. Utgångspunkten för vår analys har varit i enlighet med Faircloughs tredimensionella modell. Vi har i teoriakapitlet redogjort för dimensionerna i denna modell och

beskriver nedan hur vår analys av respektive dimension gick till och vilka analysverktyg vi valt att använda.

De tre dimensionerna text, diskursiv praktik och social praktik kan analyseras var för sig och det är valfritt vilken del forskaren börjar med (Fairclough, 1992:231). Vi valde inledningsvis att analysera texten för att sedan gå över till den diskursiva praktiken och avsluta med den sociala praktiken. Vi valde att genomföra varsin analys av de tre dimensionerna, för att sedan slå samman våra analyser till ett gemensamt resultat. Skälet var dels att kontrollera att våra tolkningar stämde någorlunda överens, dels för att vi då kunde upptäcka fler intressanta aspekter som annars kunde ha missats.

Vad gäller den första dimensionen *text*, är fokus att på olika sätt analysera ordval, grammatik och meningsbyggnad (Fairclough, 1992:75). Vi använde analysverktygen interaktionell kontroll, transitivitet, modalitet och ordval. *Interaktionell kontroll* innebär att undersöka interaktionen mellan deltagarna, exempelvis hur deltagarnas formuleringar mottas och värderas av andra (Fairclough, 1992:234–235). *Transitivitet* innebär att undersöka om deltagarna använder aktiv eller passiv form när de skriver. Passiv form är att något subjekt inte nämns i relation till en specifik handling, medan aktiv form är motsatsen. Genom att använda passiv form kan personer utelämnas från ansvaret för sina handlingar (Fairclough, 1992:235–236). *Modalitet* handlar om med vilken säkerhet något uttrycks. Exempelvis indikerar “jorden är rund” en högre grad av säkerhet än “det är möjligt att jorden är rund”. Olika grad av modalitet får konsekvenser för hur kunskap om något uppfattas som en sanning eller inte (Fairclough, 1992:158–162). Avslutningsvis har vi i den här delen av modellen valt att analysera och tolka deltagarnas *ordval* i texten (Fairclough, 1992:185).

Vad gäller den andra dimensionen *diskursiv praktik* är fokus att undersöka hur texter produceras, konsumeras och tolkas (Fairclough, 1992:232). För att göra detta använde vi oss av *interdiskursivitet*, vilket handlar om att undersöka vilka rådande diskurser en text bygger på, både de som produceras och de som läsaren konsumerar och tolkar (Fairclough, 1993:138; Fairclough 1992:84). För att undersöka rådande diskurser i vårt material har vi för varje diskussionstråd kodat återkommande mönster i det skrivna, som sammanställdes till diskurser. Vi har därefter gjort en sammanslagning av diskussionstrådarna och lyft fram de diskurser som varit dominerande för materialet i stort.

Vad det gäller den tredje dimensionen *social praktik* skriver Fairclough (1992:237) att det är svårt att redogöra för några analysverktyg, men han lyfter begreppen diskursordning och diskursens sociala matris, vilka vi använt oss av i vår analys. *Diskursordningen* handlar om summan av de diskurser som används inom en viss social institution och att synliggöra relationerna mellan de diskurser som används. Det kan innebära att undersöka om en gräns upprätthålls mellan dem eller om de kan blandas i texter (Fairclough, 2010:96). Diskursens *sociala matris* innebär att forskaren ska försöka kartlägga de strukturer, kulturella och sociala relationer som skapar de sammanhang där den diskursiva praktiken befinner sig (Fairclough, 1992:237). Det är i denna dimension av modellen som vi använt oss av våra valda teorier för att kunna analysera den sociala praktiken och diskurserna vi funnit i materialet.

Avslutningsvis är det relevant att poängtera att de olika dimensionerna i Faircloughs modell också hänger ihop. Fairclough (1995:59–60) skriver att han ser den diskursiva praktiken som länken mellan text och social praktik. Detta på grund av att den sociala praktiken också formar texten indirekt genom att den formar den diskursiva praktiken (Fairclough, 1995:59–60). Den diskursiva praktiken formar och formas av den sociala praktiken samtidigt som den också formar texten

(Fairclough, 1993:136). Detta samspel, hur de olika delarna i modellen påverkar varandra, har vi haft i åtanke när vi genomfört analysen.

4.4 Kvalitetskriterier för studien

För kvalitativ forskning presenterar Bryman (2002:258) fyra kriterier för att bedöma studiens trovärdighet, vilka är tillförlitlighet, överförbarhet, pålitlighet och konfirmering. Det är med utgångspunkt i dessa kriterier som vi nedan diskuterar vår studies trovärdighet.

Tillförlitlighet handlar om hur väl forskarens beskrivningar av något stämmer överens med andra personers beskrivningar. Det innebär även att forskaren ska utföra studien i enlighet med forskningsregler, för att resultaten ska bli tillförlitliga (Bryman, 2002:258). Detta kriterium har vi i vår studie försökt uppfylla genom att genomföra analysen med utgångspunkt i exempelvis Faircloughs metodologiska texter, för att kunna förankra vårt tillvägagångssätt i vetenskaplig litteratur. Våra resultat presenteras även i relation till de resultat som presenterats i tidigare forskning, vilket kan tänkas bidra till att de beskrivningar av sexköp som vi gör och resultatet för vår studie blir mer tillförlitligt.

Eftersom kvalitativ forskning, till skillnad från kvantitativ, handlar om att undersöka en viss kontext och fånga ett djup innebär *överförbarhet* hur väl studiens resultat kan anses gälla i en annan kontext än den undersökta. Kvalitativa forskare ska därför göra "täta" beskrivningar av kontextuella detaljer, för att andra personer lättare ska kunna bedöma om resultaten kan överföras till en annan kontext (Bryman, 2002:260). Vår studies empiriska material är från Flashback och vi har således enbart studerat det materialet och den kontexten. Därav är det svårt att säga något om överförbarheten av våra resultat. Vi har försökt att beskriva och tydliggöra vår studies kontext, vilket skulle kunna underlätta för andra att bedöma överförbarheten.

Pålitlighet handlar om att forskaren ska säkerställa att det finns en tydlig redogörelse för alla delar i den genomförda studien, exempelvis när det gäller hur materialet analyserats (Bryman, 2002:260–261). Vi har med utgångspunkt i detta kriterium noggrant och på ett utförligt sätt försökt beskriva samtliga delar i vår studie, främst när det gäller hur vi samlat in och genomfört vår analys av materialet och hur vi menar att studiens teoretiska utgångspunkter har hjälpt oss i analysen. I relation till detta lyfter Boréus och Bergström (2018:294) att diskursanalysens analysverktyg kan anses vara otydligt definierade och att det inte finns en samsyn på hur verktygen ska förstås. Detta ställer krav på att forskaren är tydlig med vad hen menar med de analytiska begrepp som används (Boréus & Bergström, 2018:294). Här synliggörs vikten att vi i vår studie har försökt tydliggöra hur vi har gått tillväga och använt Faircloughs analysverktyg.

För att kunna styrka och *konfirmera* en studies resultat skriver Bryman (2002:261) att det behöver stå klart att forskaren inte medvetet låtit sina personliga värderingar eller sin teoretiska inriktning påverka utförandet och resultatet. Winther Jørgensen och Phillips (2000:28) lyfter också detta men skriver att det kan vara svårt eftersom forskare ofta är en del av den kultur de undersöker. Forskaren ska därför så gott det går försöka ställa sig främmande till materialet (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:28). När vi påbörjade vår studie och även under inläsningen på ämnet hade vi en uppfattning om sexköp. Det är ofrånkomligt att det är vi som gjort tolkningar och upptäckt diskurser i vårt

material, varför vi varit noggranna med att underbygga och motivera de resultat vi presenterar väl och även att koppla våra fynd till tidigare forskning. Här har vi också haft varandra till hjälp och på så sätt kunnat uppmärksamma varandra när personliga åsikter och förförståelse av ämnet fått för stor plats i våra tolkningar. Det positiva med att vara två är således att vi kunnat jämföra våra tolkningar och på så sätt styrka att vi inte låter personliga värderingar styra resultatet.

4.5 Etiska överväganden

Enligt Vetenskapsrådet (2002:6) finns fyra allmänna huvudkrav för forskning, samtyckeskravet, informationskravet, nyttjandekravet och konfidentialitetskravet. *Samtyckeskravet* handlar om att när det finns aktiva deltagare i studien ska de samtycka till att medverka (Vetenskapsrådet, 2002:9). *Informationskravet* innebär att vi ska informera deltagarna i studien om forskningens syfte och villkoren för deras deltagande. Om det inte finns aktiva deltagare ska det i varje enskilt fall bedömas om och hur information ska lämnas (Vetenskapsrådet, 2002:7–8). *Nyttjandekravet* innebär att den information vi samlat in om enskilda personer inte får användas till annat än forskningen (Vetenskapsrådet, 2002:14). *Konfidentialitetskravet* handlar om att vi ska förvara de uppgifter vi har om enskilda deltagare på ett säkert sätt, så att ingen annan än vi kommer åt dem och vi ska se till att andra inte heller kan identifiera våra deltagare (Vetenskapsrådet, 2002:12). I vår studie har vi inga aktiva deltagare och de är även för oss anonyma, vilket innebär att vi gjort bedömningen att vi dels inte hade kunnat inhämta samtycke, dels att information om vår studie till berörda hade varit svårt att lämna. Vi använder vårt material enbart för den här studien och har inte samlat in någon information om enskilda individer. Trots att dessa etiska principer är svåra att direkt överföra till vår studie måste vi ändå beakta dem. En viktig etisk aspekt är att vi använder ett material som är tillgängligt för allmänheten och skulle kunna sökas upp av vem som helst, vilket innebär att vi så långt det är möjligt måste försöka bevara anonymiteten.

Anonymitet är något Berg (2015:130–131) lyfter som problematiskt i relation till internetstudier och att det kan vara svårt att garantera anonymitet på grund av att exempelvis direkta citat lätt kan lokaliseras med sökmotorer. Vidare skriver Berg (2015:130) att vi på internet å ena sidan kan läsa texter som har publicerats där i syfte att bli lästa och konsumerade av andra, å andra sidan kan läsa texter som personen som publicerat dem tänker enbart ska läsas av en begränsad mängd människor. Trots att vi för vår studie har gjort bedömningen att de personer som publicerat texter på Flashback är medvetna om och vill att andra ska läsa deras texter finns ändå anonymiteten med som en viktig etisk aspekt. Flashback är ett forum där användaren kan vara anonym och det är medlemmarna själva som väljer ett användarnamn. Detta innebär att det varit svårt för oss att koppla ett användarnamn till en enskild individ. Vi har dock oavsett detta valt att inte skriva ut användarnamnen, inte använt oss av inlägg där personliga uppgifter om en enskild individ framkommer eller skrivit ut från vilken diskussionstråd de citat vi presenterar kommer från.

4.6 Metodöverväganden

Utöver de svårigheter vi presenterat under avsnittet för kvalitetskriterier gällande vår metod lyfter vi här ytterligare några centrala för- och nackdelar med att använda kritisk diskursanalys som metod och empiriskt material från internet.

Vad gäller vår analysmetod, kritisk diskursanalys, finns begränsningar rörande vad vi kan få svar på och vad vi faktiskt kan studera. Alvesson och Sköldberg (2017:329) menar att det människor säger

eller skriver inte är synonymt med vilka faktiska åsikter personer har. Med diskursanalys kan forskaren inte få svar på vad personerna bakom texten verkligen menar (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:28). Således kan vår studie och metodval inte generera några svar när det gäller vilka åsikter och attityder personer har gentemot sexköp. Vi visar därför enbart resultat om språkanvändningen (diskurser) i det skrivna på Flashback.

När texter från internet används som material i en empirisk studie finns både för- och nackdelar. Berg (2015:130) skriver att textmaterial från internet sällan är producerade för att vara underlag för forskning. Detta kan ses som en styrka då forskaren på internet, till skillnad från exempelvis vid intervjuer, får möjlighet att studera naturligt förekommande interaktion och kommunikation (Berg, 2015:130). Bryman (2002:366) menar att med tanke på att internet hela tiden förändras kan det vara tveksamt om forskaren verkligen kan få reda på hur representativ en webbsida är för ett visst fenomen. Å ena sidan kan vi med vårt material få insyn i interaktion och kommunikation mellan användare på Flashback. Å andra sidan kan det vara svårt för oss att vara säkra på att det som skrivs på Flashback representerar den bild som också kan finnas på andra forum. Därför har vi inte kunnat dra några slutsatser om den bild vi presenterar från Flashback återfinns på andra forum utan enbart kunnat visa hur interaktionen ser ut på Flashback rörande sexköp.

Ytterligare en aspekt vi vill lyfta fram är hur vi gått tillväga vid urvalsprocessen. Vi har beskrivit att ett steg i vår urvalsprocess var att bedöma om trådnamnet indikerade att diskussionerna handlade om mäns syn på sexköp, motiv bakom sexköp samt varför vissa män inte köper sex. Det här steget i urvalsprocessen lämnar utrymme för tolkning av vilka trådar som är relevanta. Det är inte säkert att den bedömning som vi har gjort stämmer överens med andras bedömning av relevanta trådar. Hur vi gått tillväga i det här steget har vi därför försökt beskriva tydligt, exempelvis med att trådar om polisinsatser mot sexköp valts bort, för att minska utrymmet för tolkning i urvalsprocessen. Något som också är viktigt att nämna i relation till urvalsprocessen är att internet är en plats där saker förändras hela tiden. Det uppkommer dagligen nya trådar och inlägg på Flashback. Skulle någon genomföra vår studie idag hade därför urvalet sett annorlunda ut.

5. RESULTAT OCH ANALYS

I detta kapitel redogör vi för studiens resultat och analys. I avsnitt 5.1 presenteras resultat och analys av studiens första frågeställning och i avsnitt 5.2 studiens andra frågeställning. Utifrån Faircloughs tredimensionella modell har vi funnit dominerande diskurser i trådarna, vilka har namngetts och presenteras under varje avsnitt med egna rubriker. Analysen av diskurserna presenteras löpande utifrån våra valda teorier och i relation till tidigare forskning. Skälet till det är att vi vill visa hur text, diskursiv praktik och social praktik hänger ihop. Avsnitt 5.1 och 5.2 avslutas båda med en sammanfattning av resultat och analys.

Diskurserna vi funnit i trådarna synliggörs med hjälp av citat från diskussionstrådarna. Vi har valt att ta med de språkfel som finns och att inte censurera bort ord som kan upplevas som stötande. Vårt skäl är att det är språket som är i fokus för vår studie och att inte ta med direkta citat skulle leda till att det språk som används i diskussionstrådarna på Flashback inte synliggörs. Det gör det också lättare för andra att kontrollera våra tolkningar mot citaten om de är återgivna i sin ursprungliga form.

5.1 Motiv till och rättfärdigande av sexköp

Det här avsnittet behandlar vår första frågeställning om på vilka sätt sexköp motiveras och rättfärdigas. I trådarna framkommer många olika diskurser med motiv till att köpa sex. Exempelvis sexköp som ett nöje, en minnesvärd upplevelse eller som något som ger sexuell erfarenhet. Dessa diskurser har dock inte varit mest framträdande i trådarna, varför de inte diskuteras närmare. Nedan presenterar vi de diskurser som har varit dominerande för trådarna i stort.

5.1.1 Sexköp som konsumentens rättighet

Sexköp som konsumentens rättighet är en diskurs där ett tydligt marknadsspråk används. Genomgående ordval som cirkulerar inom denna diskurs är exempelvis service, säljare, kunder, tjänst, ersättning, beställa, hyra och anlita. Denna diskurs har varit mest framträdande i trådarna. Det som är centralt i diskursen är att den prostituerade och sexköpet likställs med andra yrken, tjänster och varor samt att ersättning innebär kvalitet och krav på köpet. Detta exemplifieras med citaten nedan.

Citat 1.1 "Precis som massören, gynekologen, undersköterskan, fotvårdsspecialisten osv är "intima" i sin yrkesutövning så är eskorttjejen det i sin. Vart och ett är yrken som inte jag (en kontorsrätta) aldrig skulle platsa eller välja av olika anledningar. Men samtidigt behövs alla så vem är jag eller du att fördöma någon av yrkesgrupperna?"

Citat 1.2 "...fick se det ljuvliga varuutbudet insåg jag, att jag aldrig skulle kunna ta mig därifrån utan att köpa loss."

Citat 1.3 "Känns som ett moraliskt motiverat straffknall och snygg är hon ju, betalt har hon fått och knullas bör hon. Tar man pengar ska man leverera."

Citat 1.4 "...för 10tusen borde jag fan få våldföra mig ordentligt. säg att hon har en kund om dagen så tjänar hon liksom 300'000 på en månad. då borde hon ju för fan acceptera en påle i röven liksom."

Citat 1.1 är ett exempel på vilken typ av yrkeskategorier som den prostituerade likställs med i trådarna. Återkommande i trådarna refererar användare till olika yrkeskategorier och när de gör det så är det i relation till att sexköp inte är värre än att betala för någon annan typ av tjänst. I citat 1.2

likställs prostituerade med ett "varuutbud". I trådarna har diskussioner om möjligheterna att välja bland prostituerade utifrån sexköparens eget tycke och smak varit återkommande. Genom att den prostituerade likställs med andra yrkeskategorier och beskrivs som en vara framstår det som att sexköparen som konsument har rätt att konsumera det som erbjuds.

Ersättning är centralt i denna diskurs vilket synliggörs med att det i citat 1.3 och 1.4 framkommer att när sexköparen har betalat har han, precis som vid andra typer av köp, rätt att ställa krav på den prostituerade. Det här blir tydligast i citat 1.4 med orden "för 10 tusen borde jag", vilket synliggör att ju mer sexköparen betalar, desto högre krav kan han ställa på den prostituerade. I citaten kan vi synliggöra att transitivitet, alltså om användarna använder aktiv eller passiv form när de skriver (Fairclough, 1992:235–236), varierar i trådarna. I citat 1.3 framgår inte vem som ska knulla den prostituerade, det är mer ett konstaterande att någon ska göra det på grund av att hon har fått pengar. Medan det i citat 1.4 framgår ett tydligt subjekt genom att användaren skriver att "borde jag fan få våldföra mig ordentligt". Precis som Fairclough (1992:235–236) skriver att den passiva formen innebär att personer kan fråntas ansvaret för sina handlingar kan vi i vårt resultat se att det finns de som utelämnar sig själva och därmed framstår det som om de inte är ansvariga för sina handlingar. Sammantaget används diskursen sexköp som konsumentens rättighet för att motivera och rättfärdiga sexköpet.

Det som framkommit i denna diskurs kan förstås med radikalfeministisk teori. Millett (2012:33–34) menar att könsmaktsordningen handlar om att män är överordnade kvinnor och att mäns sexuella dominans genomsyrar hela vårt samhälle. Ovan beskrivna diskurs kan tolkas synliggöra könsmaktsordningen och mäns sexuella dominans på olika sätt. Användarna i trådarna konstruerar sig själva som konsument vilket medför vissa rättigheter gällande köpet. Den prostituerade konstrueras som den vara som konsumeras. Vi tolkar att könsmaktsordningen och mäns sexuella dominans skulle kunna vara en del i att möjliggöra att sexköpet konstrueras på detta sätt, eftersom användarna i trådarna är manliga konsumenter med rätt att konsumera varan som i detta fall är kvinnor och på så sätt upprätthålls mäns överordnade position. Det faktum att den prostituerade beskrivs som en vara som kan konsumeras kan förstås i relation till att när kvinnor enligt Millett (2012:61) fått status som "lösöre" förvägras hon sina mänskliga rättigheter. Genom att den prostituerade med diskursen kan konstrueras som en vara gör vi tolkning att hennes mänsklighet osynliggörs. Exempelvis blir detta tydligt i citat 1.4 där sexköparen skriver att han har rätt att utöva våld när hon har fått betalt, vilket hon också ska acceptera. Det kan tolkas som att den prostituerades rättighet att inte bli våldsutsatt fråntas henne, för att hon fått status som en vara.

Resultatet för denna diskurs visar i likhet med Scaramuzzino (2014:135–137) att sexköpande män benämner sig själva som kunder, använder ord som exempelvis tjänst och service och att den prostituerade är skyldig att tillhandahålla det som sexköparen har betalat för. Vårt resultat visar även det som andra studier kommit fram till i form av att prostitution ses av sexköpare som en marknad för olika smakriktningar (Månsson & Söderlind, 2004:142–144), att sexköp innebär tillgång till variation på kvinnor (Huysamen & Boonzaier, 2015) och att sexköpet förklaras som ett utbyte av tjänster (Monto, 2004). De tolkningar vi har gjort stämmer således överens med tidigare forskning.

5.1.2 Sexköp som mäns enda utväg

Sexköp som mäns enda utväg är en diskurs med vilken sexköpet konstrueras som den enda utvägen för män att få sitt sexuella behov tillgodosett om de inte lyckas få det på annat sätt. Det manliga sexuella begäret och könsskillnader i tillgång till sex är två framträdande aspekter i diskursen. Det manliga sexuella begäret exemplifieras med citaten nedan.

Citat 1.5 “Men lever man utan närhet och även efter stora ansträngningar inte klarar av att få det behovet tillgodosett eller träffar medmänniskor, så har man inte mycket val.”

Citat 1.6 “Själv har jag kanske varit med prostituerade över 300 gånger, slutade räkna vid 200 ca. Det är gött att knulla, det är vi genetiskt och fysiskt programmerade att tycka.”

Citat 1.7 “...kuken måste ha sitt, som en vis man sade.”

Här framkommer att mäns sexuella begär konstrueras som något män inte kan välja att avstå ifrån. “Även efter stora ansträngningar av att få det behovet tillgodosett” från citat 1.5 synliggör att när användaren har försökt göra allt han kan för att få sitt behov tillgodosett, finns inget annat alternativ än att köpa sex. I citat 1.6 med “genetiskt och fysiskt programmerade” och i 1.7 med “kuken måste ha sitt” exemplifieras att mäns begär i diskursen framstår som något de inte kan kontrollera och måste få utlopp för. En aspekt som framkommer av det manliga begäret är att de heller inte har samma tillgång till sex som kvinnor har.

Citat 1.8 “Kvinnorna har hur många sexualpartners som helst att välja på, så givetvis går de till den “högstbjudande”. Det vill säga alfahannen med högst status. Sexköp är marknadens svar på denna obalans i utbud och efterfrågan. Vi närmar oss en situation där 80% av kvinnorna ligger med 20% av männen. Resten blir utan.”

I citat 1.8 ovan framgår att vissa män inte blir valda av kvinnor, men de har fortfarande ett sexuellt begär och måste därför köpa sig till en sexuell kontakt. Det är inte ett alternativ att vara utan sex utan de måste få behovet tillgodosett på något vis. Det framstår också som att det är kvinnor som bär ansvaret för att alla mäns behov inte blir tillgodosedda, för att en stor del av alla kvinnor väljer att ha sex med en så liten del av alla män. Citat 1.8 innehåller också en hög grad av modalitet, vilket handlar om med vilken säkerhet något uttrycks (Fairclough, 1992:158–162). Det användaren skriver får sexköp att framstå som mäns rättighet på grund av den rådande situationen i samhället. Sammantaget rättfärdigas och motiveras sexköp med ovan beskrivna diskurs.

Vår tolkning av denna diskurs i relation till radikalfeministisk teori görs dels utifrån att mäns begär sätts framför kvinnors, dels att kvinnors uppgift är att tillfredsställa mäns sexuella behov (Gemzöe, 2014:48–49). Det som framkommer gällande att män har ett sexuellt begär som de inte kan avstå ifrån utan måste få tillgodosett kan tolkas som att deras begär sätts framför den prostituerade. Detta för att de motiverar att de köper sex med att de inte har något annat val, vilket medför att möjliga negativa konsekvenser av sexköpet hamnar i skymundan. Utifrån den andra aspekten av diskursen, att sexköp motiveras med att män inte har samma tillgång till sex som kvinnor, gör vi tolkningen att motivet kan ha sin grund i att kvinnors uppgift är att tillfredsställa mäns sexuella behov. Oavsett mäns tillgång till sex kvarstår den uppgiften att se till att mäns behov är tillgodosett, vilket möjliggör att män kan rättfärdiga sexköpet eftersom de på något sätt måste få sex av kvinnor.

När mäns sexuella begär konstrueras som något starkt inbyggt i dem kan det tolkas spegla vad Millett (2012:34–35) beskriver vara en stereotyp könsroll av hur en man förväntas vara, handla och bete sig. Detta kan även förstås utifrån teorin om hegemonisk maskulinitet vilken också belyser

normer för hur en man bör vara (Connell, 2008:117; Connell & Messerschmidt, 2005:838). I den överordnade formen av maskulinitet som kan tolkas framträda i diskursen ingår att ha ett starkt sexuellt begär och att detta ska tillgodoses av kvinnor. Sexköp är då en utväg som godtas av de flesta användarna. Resultat av tidigare forskning har också visat denna aspekt av sexköp. I studierna av Månsson och Söderlind (2004:142–144) och Monto (2004) framkommer att mäns sexuella drift ofta framställs vara starkare än kvinnors och möjlighet att ha sex när de själva önskar ses som en del av maskuliniteten, vilket kvinnor är skyldiga att tillhandahålla. Således stämmer vårt resultat överens med tidigare forskning om att mäns sexuella begär konstrueras som något starkt inneboende i dem och deras tillgång till sex med kvinnor är en viktig del i den maskulinitet som framträder.

5.1.3 Sexköp som en god gärning

Sexköp som en god gärning är en diskurs med vilken sexköpet konstrueras som att sexköparen genom att köpa sex gör en bra sak för någon annan. De första citaten exemplifierar att sexköparen gör en god gärning gentemot den prostituerade.

Citat 1.9 “Du fick en njutning och hon fick säkert god ersättning. Om du inte erbjudit dig att ersätta den söta tjejen för en tjänst hon ville ge hade hon inte haft chansen att verka som erotisk entreprenör.”

Citat 1.10 “...men är tjejen ung och fräsch har jag inget emot att bidra till hennes inkomst genom att ta henne till ett litet rum och sätta på henne. Livet är kort och sexsäljande tjejer behöver villiga köpare.”

I citat 1.9 och 1.10 framställs det som att den prostituerade har ett behov av sexköparen för sin inkomst och genom sexköpet möjliggör sexköparen att hon kan få arbete. Exempelvis genom orden “inte haft chansen att verka som erotisk entreprenör” (citat 1.9) eller “bidra till hennes inkomst” och “sexsäljande tjejer behöver villiga köpare” (citat 1.10) synliggörs detta. Handlingen att köpa sex ses därmed inte som problematisk eftersom det framställs som en god gärning och som om sexköparen främst gör det för den prostituerades skull. I trådarna är det återkommande att den prostituerade beskrivs vara i behov av pengar och därför väljer sexköpare att “hjälpa” henne med sin inkomst. Sexköp framställs inte bara som en god gärning gentemot prostituerade utan också på ett annat sätt vilket exemplifieras med citaten nedan.

Citat 1.11 “Dessutom så anser jag att vid tillfällig sex så är det ärligare att betala. Jag behöver inte ljuga för någon tjej att hon är mitt livs kärlek och att hon är vackrast i världen för att komma innanför trosorna!”

Citat 1.12 “För att visa respekt mot kvinnor. Man är tydlig med vad man vill. Bland det vanligaste jag hör tjejer tala om är att dom är så trötta på killar som lurar att dom är kära tills dom får fittan. Sen hör inte tjejen ett smack från killen. Riktigt grisigt.”

Dessa citat synliggör att sexköp kan motiveras med den goda gärningens diskurs genom att det framställs vara en god gärning också gentemot andra kvinnor. Det framstår som att de inte vill lura sig till sex och betalar då hellre till någon som vet vad premisserna är. På så sätt slipper andra kvinnor bli lurade och ljugna för. Därmed framställs sexköpet som respektfullt både mot prostituerade och icke-prostituerade kvinnor. Sexköp kan motiveras och rättfärdigas med ovan beskrivna diskurs.

Vår tolkning är att ekonomisk exploatering av kvinnor som en del av könsmaktsordningen med denna diskurs blir synlig. Generellt sett är kvinnor i ett patriarkalt samhälle beroende av mäns ekonomi (Millett, 2012:47). Den prostituerade beskrivs i trådarna vara i behov av pengar och arbete

och därmed är hon beroende av att sexköpare köper sex av henne. En tolkning är att det sker en ekonomisk exploatering av den prostituerade, på grund av att hon är beroende av köparens ersättning. Genom att sexköp beskrivs på detta sätt är vår tolkning att könsmaktsordningen upprätthålls, att manliga sexköpare har en överordnad ställning gentemot kvinnliga prostituerade. Vad det gäller att sexköp beskrivs vara en god gärning också gentemot andra kvinnor kan förstås utifrån att kvinnor ideologiskt sett endast får förståelse för att de är sexuellt aktiva när det handlar om romantisk kärlek (Millett, 2012:45). En möjlig tolkning av detta är att användarna utgår från att kvinnor generellt inte vill ha sex om det inte handlar om kärlek. Det framstår som om kvinnor inte i samma utsträckning som män skulle vara intresserade av tillfälligt sex. Därför blir sexköpet motiverat av att det är bättre för honom själv, andra kvinnor och prostituerade att han köper sex när han endast vill ha det tillfälligt.

I denna diskurs väljer en användare benämningen erotisk entreprenör på den prostituerade (citat 1.9). När vi analyserat ordvalen i texten (Fairclough 1992:185) har vi uppmärksammat den stora variationen som finns gällande hur den prostituerade benämns inom diskurserna. Detta görs exempelvis med ord som hora, eskort, glädjeflicka, tjackhora, sexarbetare, proffs, lyxhora, mangåva, sexleksak och knullobjekt. De olika benämningarna kan tänkas få betydelse för hur texten tolkas och uppfattas av de som läser och inte minst för hur den prostituerade framställs. Att sexköpande män konstruerar prostituerade som objekt, exempelvis som sexleksak eller mangåva, är i likhet med tidigare forskning (Blevins & Holt, 2009; Bounds et al., 2017; Jovanovski & Tyler, 2018). Det faktum att kvinnor tilldelas olika roller som sexobjekt i trådarna kan tolkas vara ett uttryck för kvinnoförtryck (Millett, 2012:61) och att män som överordnad grupp är de som har rätt att definiera vad den prostituerade är för något.

5.1.4 Sex kostar alltid

Sex kostar alltid är en diskurs vilken används för att motivera och rättfärdiga sexköpet då ersättning för sex i pengar eller på annat sätt konstrueras vara en förutsättning för att män ska få tillgång till sex med kvinnor. Detta gäller oavsett om män vill ha sex med sin partner i ett förhållande eller med någon de dejtar eller träffar tillfälligt. Eftersom sex alltid beskrivs kosta något för män kan sexköp motiveras som ett alternativ till att få sex med kvinnor. Citaten nedan exemplifierar diskursen.

Citat 1.13 “Date = Mannen betalar middag. Resultat? = sex. Utekväll? Mannen bjuder på drinkar. Resultat = sex. Det är sällan man inte betalar något alls. Det är så världen fungerar.”

Citat 1.14 “Det är klart, jag kan ju ställa mig på en pub och försöka charma in mig hos tjej efter tjej, efter 9e gången kanske den 10e lyckas. O vid det stadiet, hur många drinkar har jag köpt till dessa då och spenderat? Eller kan jag boka träff med en tjej och få ligga för troligen en än mindre summa.”

Citat 1.15 “Sedan kan man ju invända, att “ingen man får knulla gratis, egentligen” - för hur många män har inte levt i partnerförhållanden, där de över längre tid faktiskt lagt ut kanske tiotusentals kronor eller mer på flickvännen, naturligtvis inte i kontanter, men i form av gåvor, restaurangmiddagar etc.”

I citat 1.13 synliggörs att mannen både på date och på en utekväll är den som betalar och att detta resulterar i att han får tillgång till sex, det är således “sällan man inte betalar för något alls”. I detta citat kan vi även exemplifiera Faircloughs (1992:158–162) begrepp modalitet när personen skriver “det *är* så världen fungerar”. Detta påstående om att världen fungerar på så sätt att män betalar för sex oavsett lämnar föga utrymme för andra att ifrågasätta. Generellt kan vi i vårt resultat se att det i trådarna finns en hög grad av modalitet, vilket enligt Fairclough (1992:158–162) kan få

konsekvenser för vår uppfattning om verkligheten. I relation till detta har även tidigare forskning visat att individer som läser på internetforum kan påverkas av den bild av sexköp som framträder där (Bounds et al., 2017). Det som står i trådarna med hög modalitet, kan innebära en risk att uppfattas som svårt att ifrågasätta och att det accepteras som faktisk kunskap gällande sexköp.

I citat 1.14 framställs det som jobbigt att behöva ragga upp en tjej på krogen, dels på grund av att det är tidskrävande, dels för att det kostar en massa pengar. Därav är det smidigare och billigare att köpa sex, när han ändå måste betala på ett eller annat sätt. Bidragande till diskursen är också att raggandet beskrivs av flera som besvärligt och skönt att slippa. Sexköp som en smidig väg till sex samt att sexköp konstrueras som billigare och enklare än att ragga på krogen, överensstämmer med tidigare forskning (Huysamen & Boonzaier, 2015; Pitts et al., 2004; Plumridge et al., 1997). Citat 1.15 är ett exempel på att även partnerförhållande vävs in i diskursen, genom att män i sitt förhållande ger annan typ av valuta för att få tillgång till sex i form av gåvor och restaurangmiddagar. Det har även i trådarna beskrivits som att ett förhållande i längden är dyrare än att köpa sex vid behov.

Denna diskurs skulle kunna förstås utifrån Milletts (2012:34–35) beskrivning av könsroller och normer om manligt och kvinnligt, vilka sätter ramarna för vårt handlande och beteende. En tolkning är att det i mäns könsroll och normer om att vara man ingår att vara den som betalar exempelvis för drinkar eller middagar och ger gåvor till sin partner. Det framstår som om den kvinnliga könsrollen är att hon behöver bli uppvaktad för att vilja ha sex. Dessa könsroller och normer av att män alltid måste betala för att få sex och att kvinnor inte vill ha sex utan uppvaktning, kan tolkas möjliggöra att sexköp blir en legitim handling. Normer om män och deras könsroll som framträder i diskursen kan även förstås utifrån teorin om hegemonisk maskulinitet, särskilt när det handlar om hur mäns relation till kvinnor ska se ut (Connell, 2008:117; Connell & Messerschmidt, 2005:838). En tolkning är att det i den hegemoniska maskulinitet som framträder ingår i mäns relation till kvinnor att mannen är den som ska betala för kvinnan, det är således något som hör till den överordnade formen. Här används denna form av maskulinitet för att motivera sexköpet, grundat i att män alltid betalar.

5.1.5 Sex mellan jämlika parter

Sex mellan jämlika parter är en diskurs med vilken sexköpet konstrueras som en frivillig handling av två vuxna personer. Detta framkommer på olika sätt i trådarna och citaten exemplifierar olika aspekter av ett jämlikt sexköp.

Citat 1.16 “Har själv köpt sex i fattiga länder otaliga gånger och ser inget fel med det så länge det ej är trafficking brudar.”

Citat 1.17 “Den prostituerade jag besökte förra veckan njöt garanterat inte, men det var sex för pengar mellan samtyckande parter.”

Citat 1.18 “...om båda parter har valt det (dvs säjare och köpare av tjänsten) så är det ett fritt val av två vuxna individer. Varje människa har ett val, du väljer själv ifall du sälja eller köpa.”

Att det som i citat 1.16 handlar om att sexköpet är jämlikt så länge den prostituerade inte är utsatt för trafficking är genomgående i trådarna. Sexköp framställs då som oproblematiskt när sexköparen har distanserat sig från denna del av prostitution. I citat 1.17 återfinns en annan aspekt av ett jämlikt sexköp, nämligen “samtyckande parter.” Detta är också återkommande i trådarna där sexköp

framställs som oproblematiskt eftersom samtycke finns, grundat i att den prostituerade har gjort ett val att sälja sig och tagit emot ersättning. Ytterligare en aspekt av citat 1.17 är att den prostituerade garanterat inte njöt, men det verkar inte ha så stor betydelse då sexköparen hade betalat och köpet innehöll två samtyckande personer. I citat 1.18 synliggörs också att det är ett fritt val att prostituera sig och att köpa sex. Flera användare skriver att den prostituerade faktiskt har ett val att ta ett annat jobb om hon vill, det vill säga att hon inte är tvingad att göra det. Genom att sexköp konstrueras som sex mellan två jämlika parter rättfärdigas det och motiveras med denna diskurs.

Hammond (2015) har i sin studie visat att vissa sexköpande män gör ansträngningar för att vara "bra" och "ansvarsfulla" köpare genom att till exempel stödja inrapporteringen av människohandel och fall med minderåriga. Genom att de erkänner att det förekommer övergrepp distanserar de sitt eget agerande från den bild av sexköpare som framställs i media och politiken (Hammond, 2015). I ovan beskrivna diskurs ser vi också exempel på hur användare inte vill ta del av exempelvis trafficking och att sexköpet ska ske mellan två vuxna personer. Med utgångspunkt i resultatet från Hammonds studie, skulle det kunna vara så att användarna i trådarna som beskriver att de inte vill vara en del av trafficking eller köpa sex av någon minderårig försöker distansera sig själva så att de inte är en del av de sexköpare som utnyttjar kvinnor.

I diskursen konstrueras sexköpet som något som sker mellan två jämlika och samtyckande parter. Millett (2012:33–34) menar att en konsekvens av patriarkatet och det ojämlika maktförhållandet mellan män och kvinnor är att det blir osynligt och ses som naturligt för både män och kvinnor. En tolkning av diskursen i relation till att mäns sexuella dominans kan vara osynlig är att mäns överordnade position gentemot kvinnor blir osynliggjord genom de beskrivningar som görs. Det framstår av deras beskrivningar som att de förstår att det är problematiskt att den prostituerade är ett offer för trafficking eller är minderårig, men så länge hon inte är det så är hon jämbördig med sexköparen då de båda gett sitt samtycke. Deras dominanta position "försvinner" när det är en prostituerad som de beskriver gör det frivilligt och med utgångspunkt i det kan sexköpet rättfärdigas. I relation till den hegemoniska maskulinitet och den idealtyp (Connell, 2008:117; Connell & Messerschmidt, 2005:838) som uppträder i diskursen är en tolkning att män kan köpa sex av någon som gör det frivilligt. Det hör således till den överordnade formen av maskulinitet och idealtypen att en "bra" man köper sex av frivilliga prostituerade, medan de som köper sex av traffickingoffer eller minderåriga tillhör en underordnad form av maskulinitet. Den överordnade formen av maskulinitet i trådarna konstrueras således i relation till andra maskuliniteter som inte accepteras av användarna (Connell, 2008:115).

5.1.6 Sammanfattning

I syfte att besvara vår första frågeställning har vi ovan presenterat fem dominerande diskurser vilka är *sexköp som konsumentens rättighet*, *sexköp som mäns enda utväg*, *sexköp som en god gärning*, *sex kostar alltid* och *sex mellan jämlika parter*. Med diskurserna konstrueras sexköp på olika sätt men gemensamt för dem alla är att sexköp med diskurserna kan motiveras och rättfärdigas av användarna i diskussionstrådarna. Genom att vi utifrån radikalfeministisk teori har synliggjort hur könsmaktsordningen tar sig uttryck på olika sätt i diskurserna förstår vi vårt resultat som att mäns överordning över kvinnor avseende sexualiteten och kroppen bidrar till att sexköp kan motiveras och rättfärdigas. Med hjälp av teorin om hegemonisk maskulinitet har vi kunnat synliggöra att de

normer och ideal om maskulinitet som framträder i diskurserna upprätthåller att sexköp accepteras och ingår i den överordnade formen. Resultatet visar således att sexköp också motiveras och rättfärdigas med hjälp av den hegemoniska maskulinitet som framträder i diskurserna.

Vi har visat att de diskurser som framträder i trådarna stämmer överens med resultat av tidigare forskning och visat att sociala strukturer såsom exempelvis normer och maktförhållanden framkommer i diskurserna. Detta kan förklaras med att Fairclough (1992:64) menar att diskurser är formade och begränsade av sociala strukturer. Samtidigt menar Fairclough (1992:64) att diskurser också bidrar till att forma sociala strukturer. De diskurser vi har presenterat gällande sexköp är å ena sidan en spegling av redan existerande sociala strukturer, å andra sidan bidrar de till att fortsätta forma strukturerna. Diskurserna kan synliggöra det som den kritiska diskursanalysen delvis syftar till, att se hur och om diskurser bidrar till att upprätthålla ojämlika maktförhållanden (Fairclough, 2015:6). Vårt resultat visar att de diskurser som tar sig uttryck i trådarna bidrar till att upprätthålla ett ojämlikt maktförhållande mellan män och kvinnor, och mellan sexköpare och prostituerade.

5.2 Motiv till att inte köpa sex

I detta avsnitt behandlas studiens andra frågeställning om på vilka sätt användarna motiverar att de inte köper sex. I trådarna framträder flera olika motiv till varför män väljer att inte köpa sex. Exempelvis att det skulle vara omoraliskt eller att det är fel att utnyttja någon annans kropp. Dessa försök från användare att problematisera sexköp har dock varit få och har inte varit återkommande i trådarna. Nedan presenterar vi endast de dominerande diskurserna som framkommit i trådarna gällande motiv till att inte köpa sex.

5.2.1 Den osmakliga prostituerade

Den osmakliga prostituerade är den diskurs som varit en av de mest framträdande diskurserna gällande motiv till att inte köpa sex. Med diskursen konstrueras den prostituerade vara äcklig i olika avseenden, varför vissa användare skriver att de inte vill köpa sex. Citaten nedan exemplifierar hur diskursen används i trådarna.

Citat 2.1 "Prostituerade känns helt enkelt lite skabbiga."

Citat 2.2 "Sedan skulle det vara ganska äckligt stöta i en prostituerad i fissan, som haft 10.000 kukar i sig utan kondom tidigare."

Citat 2.3 "Sen är det ju ganska vidrigt. Tänk dig själv vilka korvar den där tjejens har dammsugit innan dina egna. Kan inte kännas så mysigt."

Främst konstrueras den prostituerade som äcklig grundat på mängden sex hon haft med många olika personer tidigare, vilket synliggörs med citat 2.2 och 2.3. Här framstår det som att motivet till att inte köpa sex är att det skulle vara äckligt att ha sex med någon som har haft det med många olika personer innan. Något som också varit framträdande och kan exemplifieras med citat 2.2 är att den prostituerade har haft oskyddat sex. Risken för att den prostituerade bär på könssjukdomar beskrivs av flera användare i trådarna som något äckligt och är därför en anledning till att inte köpa sex. Citat 2.1 är ett exempel som visar att vissa användare framställer en generell bild av att prostituerade är osmakligare än andra kvinnor, något som varit återkommande i trådarna. Den prostituerade konstrueras också med denna diskurs vara äcklig utifrån att hon endast har sex för

pengar. Sammantaget utgör diskursen om den prostituerade som osmaklig ett motiv till att inte köpa sex.

Diskursen kan tolkas utifrån könsmaktsordningen och förståelsen av kvinnors sexualitet. En tolkning är att diskursen kan vara ett uttryck för könsmaktsordningen (Gemzöe, 2014:49) på så sätt att männen med sin överordnade ställning kan tolkas ha makt att kontrollera det kvinnliga könet och definiera hur kvinnan ska vara för att mannen ska vilja ha sex med henne. En aspekt av detta kan vara att kvinnor utifrån sin könsroll exempelvis tillskrivs att vara passiva och milda (Millett, 2012:34–35). I motsats till detta beskrivs den prostituerade vara någon som har mycket sex med många olika personer, vilket då inte stämmer överens med en förväntad kvinnlig könsroll. Relaterat till att kvinnor ideologiskt sett endast får förståelse för att de är sexuellt aktiva när det handlar om romantisk kärlek (Millett, 2012:45) kan det tolkas som att det med denna diskurs finns en oförståelse för att kvinnor är sexuellt aktiva. Grundat på att den prostituerade konstrueras som äcklig med tanke på mängden sex hon haft, kan det tolkas som att kvinnor generellt får mindre förståelse än män för att de har sex utanför ett förhållande. Detta kan därför tolkas möjliggöra att den prostituerade som har haft sex med många olika personer konstrueras som äcklig och utgör ett motiv till att inte köpa sex.

När vissa användare beskriver den prostituerade som äcklig i trådarna bemöts deras inlägg med motargument. Ett exempel på detta är när en användare skriver att han varit utomlands och skulle köpa sex, men att han inte kunde genomföra köpet för att han äcklades av tanken på att den prostituerade hade haft sex med så många män innan och att han dessutom skulle betala för att utnyttja hennes kropp. Inlägget bemöts av en annan användare på följande sätt:

Citat 2.4 “du är en beta man, eller en feminin man/pojke antagligen väldigt piskad och “visst älskling” typ har du källa på att du flög till danmark? låter mer som trollande från en feminist. hur många killar tror du ditt ex lät spruta i hennes fitta innan dig? horor använder kondom, vanliga tjejer skiter fan i det knullar hellre en hora som legat med 500 000 killar än en standard slyna som kanske knullat 50 bara men utan kondom vi ett flertal tillfällen btw tyckte du inte synd om tjejen som förväntade att få in lite pengar? gav du henne pengarna ändå?”

I citatet synliggörs hur användaren blir tillrättavisad och hur hans motiv till att inte köpa sex inte godtas. Bland annat blir användaren kallad för “feminin man/pojke” och “visst älskling typ”. Här blir det således tydligt vilken form av maskulinitet som accepteras och är den hegemoniska i trådarna. Connell (2008:116) menar att män kan tillskrivas egenskaper som är förknippade med femininitet och blir då tillhörande en form av maskulinitet som är underordnad. Det har varit återkommande i trådarna att när användare skriver att de inte vill köpa sex blir de bemötta på liknande sätt som i citat 2.4. Därför gör vi tolkningen att de män som skriver att de inte köper sex tillhör en underordnad form av maskulinitet som inte är önskvärd av de användarna som är positiva till sexköp. Det är de som förespråkar sexköp som utgör den hegemoniska maskuliniteten i trådarna. Utifrån hur Fairclough (1992:234–235) beskriver att den interaktionella kontrollen handlar om att undersöka hur deltagarnas formuleringar värderas och mottas av andra är det tydligt att det är personer som framställer sexköp som något positivt som innehar kontroll och styr interaktionen i trådarna. I trådarna ser vi att de användare som framställer sexköp som negativt sällan får gehör.

5.2.2 Sexköp som ett risktagande

Ett annat motiv till att inte köpa sex framkommer i diskursen sexköp som ett risktagande. I diskursen konstrueras sexköpet som en risk dels på grund av att det är en brottslig handling, dels att det finns en risk för att själv bli utsatt för brott som sexköpare. Detta exemplifieras med citaten nedan.

Citat 2.5 “Sexköp är olagligt och belagt med straff. När jag tar risken att bryta mot lagen, så behöver det finnas goda skäl [...] Jag tänker inte riskera att haffas för något som jag ändå kan göra lagligt.”

Citat 2.6 “Jag gissar även att sexköp i snitt är kopplat till högre risk att bli utsatt för otrevligheter (t.ex. brott) än om man istället väljer någon främmande kvinna generellt, t.ex. bibliotekarien på det lokala biblioteket.”

Citat 2.7 “...knulla kan man alltid få men frågan är om man vill betala för ludret, och riskera bli rånad.”

I citat 2.5 synliggörs att sexköp är olagligt och inte värt att utsätta sig för. Det kan även leda till att sexköparen blir straffad och det är en risk som flera användare beskriver att de inte vill ta. Risken att åka fast återfinns även i tidigare forskning som visar att kriminaliseringen haft effekt på efterfrågan (Kotsadam & Jakobsson, 2012). I diskursen ingår även en aspekt av att när du som sexköpare har åkt fast, finns risken att detta kommer till din familj och andras kännedom. Kriminaliseringen gör att sexköpare skambeläggs när andra får reda på att de köpt sex, något som beskrivs inte vara värt att riskera. När detta framförs i trådarna bemöts detta av de som är positiva till sexköp med att den risken försvinner om du åker utomlands och köper sex. Att användare tipsar varandra om att åka utomlands istället för att köpa sex i Sverige är återkommande i trådarna. Det är även flera som hävdar att det finns en risk att bli rånad eller utsatt på andra sätt av den prostituerade vilket framgår av citat 2.6 och 2.7. Det framstår som mer sannolikt att en prostituerad kan råna och på så sätt utsätta sina köpare för brott, än att andra kvinnor skulle kunna göra det. Exempelvis beskrivs i citat 2.6 att bibliotekarien eller någon främmande kvinna generellt inte medför samma risk att bli utsatt för otrevligheter. Sammantaget motiveras att inte köpa sex med diskursen sexköp som ett risktagande.

Det som framkommer i diskursen gällande risken att åka fast eller bli utsatt för brott skulle kunna förstås utifrån att Millett (2012:34) skriver att mäns dominans över kvinnor kan vara osynlig och ses som en naturlig del av män och kvinnors liv. Av diskursen framgår att motiven grundar sig i vilka risker sexköpet medför för sexköparen och inte huruvida sexköpet också skulle kunna vara en risk för den prostituerade. Det skulle kunna vara så att mäns osynliga dominans över kvinnor här gör sig synlig i form av att det inte ses som problematiskt i sig att köpa sex, utan att det handlar om mäns eget risktagande. Det faktum att sexköpet inte problematiseras utifrån risker för den prostituerade kan tolkas vara ett uttryck för könsmaktsordningen (Gemzöe, 2014:49). På samma sätt som vi ovan beskrivit att de användare som skriver att sexköp är äckligt bemöts negativt kan denna diskurs synliggöra att de som skriver att sexköp är förenat med risk också bemöts med motargument. Eftersom dessa inlägg bemöts med att användare tipsar om metoder för att undkomma riskerna, är en tolkning att den hegemoniska maskuliniteten kan upprätthållas i trådarna. Det blir återigen tydligt att en maskulinitet som inte förespråkar sexköp inte är önskvärd i trådarna.

5.2.3 Sexköp som ett onödigt köp

Sexköp som ett onödigt köp är en diskurs som används för att motivera varför vissa inte köper sex. Här är aspekterna att sex är något som kan fås gratis och därför onödigt och inte värt att betala för. En annan aspekt är att sexköp framställs vara för dyrt för män att hålla på med i längden. Det blir således en ekonomisk fråga huruvida användarna skriver att de vill köpa sex eller inte. Detta exemplifieras i citaten nedan.

Citat 2.8 “Lägger hellre mina pengar på något mer nyttigt än en stunds knull som jag ändå kan få helt gratis och mycket bättre.”

Citat 2.9 “För att jag kan komma på i alla fall 100 andra saker som jag hellre lägger tid och pengar på än fitta.”

Citat 2.10 “Jag hade gärna köpt sex. Problemet är att jag är snål, vill tjäna pengar, inte slösa pengarna jag tjänat ihop.”

Citat 2.11 “De flesta män har nog inte råd att köpa sex varje gång de är kåta och inte har någon att knulla med.”

I citat 2.8 synliggörs att sexköpet är onödigt för att sex ändå är något som kan fås gratis och bättre utan att köpa och i citat 2.9 synliggörs att sexköpet är onödigt genom att det inte är värt att lägga varken tid eller pengar på sex. I de fyra citaten ovan framstår behovet av sex som olika starkt. I citat 2.9 framstår det som att sex för den här användaren inte är något som prioriteras och är därför ett onödigt köp. Medan det i citat 2.10 och 2.11 framstår som att behovet av sex finns där men pengarna är det som sätter stopp. Av citat 2.10 och 2.11 framgår även att om sexköp inte hade varit så dyrt, så hade fler män köpt sex. Användaren i citat 2.10 skriver att han gärna hade köpt sex om han inte hade varit snål, vilket får sexköpet att verka oproblematiskt. Återkommande i trådarna finns det användare som beskriver att de själva inte skulle köpa sex men att de inte ser det som något problematiskt om andra vill göra det.

Teorin om hegemonisk maskulinitet kan hjälpa oss att förstå hur de användare i trådarna som motiverar varför de inte köper sex, ändå är med och bidrar till den hegemoniska maskuliniteten. Som vi nämnt tidigare kan den överordnade maskuliniteten i trådarna vi studerat tolkas vara en maskulinitet där sexköp accepteras och ingår. Utifrån att Connell (2008:117) skriver att få män lever upp till normerna av den hegemoniska maskuliniteten men ändå kan vara delaktiga i att upprätthålla den tolkar vi att när vissa skriver att de själva inte skulle köpa sex men inte problematiserar att andra gör det, upprätthålls hegemonin. De lever alltså inte själva upp till den hegemoniska maskuliniteten som finns i trådarna men är ändå delaktiga i att upprätthålla den. I den radikalfeministiska teorin beskrivs att prostitution legitimerar att män som grupp har rätt till kvinnors sexualitet (Gemzöe, 2014:100). En tolkning av detta är att både de som motiverar att de inte skulle köpa sex och de som skriver att det är en okej handling bidrar till att upprätthålla och legitimera prostitution och att män som grupp har rätt till kvinnors kroppar, detta för att sexköpet inte problematiseras utifrån den prostituerades situation.

5.2.4 Sammanfattning

I syfte att besvara vår andra frågeställning har vi ovan presenterat tre dominerande diskurser vilka är *den osmakliga prostituerade*, *sexköp som ett risktagande* och *sexköp som ett onödigt köp*. Det är inom dessa diskurser som motiven till att inte köpa sex framkommer. Med radikalfeministisk teori har vi synliggjort att könsmaktsordningen finns med som en aspekt också i motiv till att inte köpa sex.

Sexköp framställs vara problematiskt ur männens synvinkel men den prostituerades situation problematiseras inte i de motiv till att inte köpa sex som framträder, vilket till viss del kan förstås med att mäns dominans över kvinnor kan vara osynlig. Det är således med grund i könsmaksordningen som även mäns motiv till att inte köpa sex kan förstås. Resultatet utifrån teorin om hegemonisk maskulinitet förstår vi som att motiven till att inte köpa sex, på grund av att sexköp inte problematiseras, bidrar till att den hegemoniska maskulinitet där sexköp accepteras upprätthålls i trådarna.

Precis som diskurserna gällande motiv till att köpa sex, ser vi att diskurserna gällande motiv till att inte köpa sex också är formade av sociala strukturer (Fairclough, 1992:64). Detta för att vi ser hur normer om män och kvinnor framträder i diskurserna. På grund av att sexköp inte problematiseras utifrån den prostituerades situation, menar vi med grund i att Fairclough (1992:64) skriver att diskurser formar sociala strukturer att diskurserna om motiv till att inte köpa sex också bidrar till att forma och reproducera sociala strukturer. I sin tur innebär detta att diskurserna gällande motiv till att inte köpa sex även bidrar till att upprätthålla ojämlika maktförhållanden (Fairclough, 2015:6).

6. DISKUSSION

I detta kapitel gör vi en sammanfattande diskussion av studien i sin helhet. Diskussionen inleds med en summering utifrån studiens syfte och frågeställningar. Sedan följer avsnitt gällande studiens resultat och analys i relation till tidigare forskning, teori och metod. Kapitlet avslutas med ett avsnitt om implikationer för det sociala arbetets praktik.

6.1 Sammanfattning av studien

Syftet med denna studie har varit att på diskussionsforumet Flashback undersöka och problematisera hur sexköp beskrivs i diskussionstrådar av de män som skriver att de köper sex av kvinnor och de män som skriver att de inte gör det, för att få kunskap om vilka konstruktioner av sexköp det finns och hur sexköp kan motiveras/inte motiveras. Bakgrunden till detta syfte var att män fortsätter köpa sex trots kriminaliseringen och trots att socialtjänsten länge haft verksamheter riktade till sexköpare. Därav ville vi undersöka konstruktioner av sexköp på ett internetforum där anonyma diskussioner förekommer, för att bidra med kunskap till socialarbetare och verksamheter som kommer i kontakt med sexköpare. I studiens resultat framkommer olika konstruktioner av sexköp, vilka har belysts med flera diskurser.

Resultatet för studiens första frågeställning om motiven till att köpa sex var att sexköp och prostituerade likställs med andra typer av tjänster och varor och för att tillgodose mäns sexuella begär och jämna ut könsskillnaderna i tillgång till sex blir sexköpet en utväg. Sexköpet konstrueras som en god gärning gentemot prostituerade och andra kvinnor. När män vill ha sex måste de alltid betala för det oberoende av vem de har sex med och sexköp är en frivillig handling av både sexköpare och prostituerade. Det är på dessa sätt som sexköp motiveras och rättfärdigas av användare i trådarna på diskussionsforumet. Resultatet för studiens andra frågeställning om motiven till att inte köpa sex var att sex med den prostituerade konstrueras som äckligt utifrån att hon har haft sex med många olika personer, att hon kan ha könssjukdomar och endast gör det för pengar. Det beskrivs att det finns en risk för att åka fast och bli utsatt för brott vid sexköp och det är även ett onödigt köp på grund av att det är dyrt och sex är något som kan fås gratis. Det är på dessa sätt som användare i trådarna motiverar att de inte köper sex. Samtliga konstruktioner av sexköp har problematiserats utifrån radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet. Utifrån radikalfeminismen har vi i trådarna kunnat synliggöra hur könsmaktsordningen tar sig uttryck på olika sätt och finns med som en del i motiven både för och emot sexköp. Med teorin om hegemonisk maskulinitet tolkar vi att sexköp ingår i den överordnade formen av maskulinitet i de trådarna vi har studerat, vilken upprätthålls av användarna och bidrar till rättfärdigande av sexköp.

6.2 Studien i ljuset av tidigare forskning

Vi har redogjort för i resultat och analyskapitlet att stora delar av vårt resultat går i linje med tidigare forskning vad det gäller motiv till och rättfärdigande av sexköp (Blevins & Holt, 2009; Bounds et al., 2017; Hammond, 2015; Huysamen & Boonzaier, 2015; Jovanovski & Tyler, 2018; Monto, 2004; Månsson & Söderlind, 2004; Pitts et al., 2004; Plumridge et al., 1997; Scaramuzzino, 2014). Vår studie har således bidragit med att bekräfta många av de resultat som tidigare forskning har presenterat. Två intressanta aspekter gällande motiv till sexköp som framkommit i vårt resultat och

som inte återfinns i den forskning vi har presenterat är att sexköp konstrueras som en god gärning och att kvinnor hålls ansvariga för att vissa män inte får tillgång till sex. Vi har alltså kunnat synliggöra ytterligare motiv till sexköp som den forskning vi presenterat inte har belyst.

Till skillnad från tidigare forskning har vi i vår studie även undersökt motiv till varför män väljer att inte köpa sex, vilket också har efterfrågats av forskare (Milrod & Monto, 2012; Monto, 2004). Vårt resultat gällande motiv till att inte köpa sex har således bidragit med ny kunskap till detta forskningsfält. Viktigt att poängtera är att vår studie genomförts på diskussionsforumet Flashback, vilket medför att vi endast kan uttala oss om hur diskussionerna har sett ut i vissa trådar där. Vi kan således inte säga något om en generell bild av varför män inte köper sex men vi anser ändå att vi lyft den aspekt som har efterfrågats i tidigare forskning. Trots att vi inte belyser en generell bild av mäns motiv till att inte köpa sex var de motiv som framkom för oss något oväntade. Motiven till att inte köpa sex som vi har belyst handlar inte om att det skulle vara fel att utnyttja någons kropp, utan handlar om att det för mannen är en risk, något äckligt eller ett onödigt köp. Det har varit intressant att undersöka dessa motiv samtidigt som det är anmärkningsvärt att det är på dessa sätt användare motiverar att de inte köper sex.

Anledningen till att vi valde diskussionsforumet Flashback var att tidigare forskning har undersökt internetforum som enbart är inriktade på prostitution, porr, recensioner av prostituerade eller webbsidor som är riktade till män som söker sex med kvinnor (Blevins & Holt, 2009; Bounds et al., 2017; Jovanovski & Tyler, 2018; Månsson & Söderlind, 2004; Scaramuzzino, 2014). Till skillnad från dessa studier har vi undersökt ett diskussionsforum som inte är inriktat på prostitution och sexköp, men ändå delvis innehåller diskussioner om detta. De flesta av de ovan nämnda studierna är även gjorda i andra länder. Endast två är gjorda i en svensk kontext. Vår studie har därför bidragit med kunskap om diskussioner och konstruktioner av sexköp på ett brett forum med många användare och den har också bidragit till ytterligare forskning i en svensk kontext.

Avslutningsvis vill vi lyfta och problematisera användningen av *sexköp* som begrepp i vår studie. Varför vi valt att använda just sexköp är att det är ett allmänt vedertaget begrepp och att det också i lagstiftningen beskrivs som ett köp. Tidigare forskning har visat att använda ord som köp, efterfrågan och kunder när vi pratar om prostitution kan innebära en risk att exempelvis sexuella övergrepp blir osynliggjorda (Niemi, 2010). Vår önskan har inte varit att försköna bilden av prostitution men vi menar att vi genom att använda sexköp som begrepp också bidrar till att upprätthålla ett marknadsspråk som enligt Niemi (2010) kan vara problematiskt. Det hade varit svårt att undgå att använda begreppet i vår studie men vi har reflekterat över detta under studiens genomförande och vill med detta belysa att vi är medvetna om att vårt ordval kan ha konsekvenser. Marknadsspråket rörande prostitution används också av användarna i trådarna vilket vi sett får konsekvenser för hur den prostituerade inte längre ses som en människa utan en produkt att konsumera. Särskilt upprörande är det när rätten att utöva våld blir en del av köpet som rättfärdigas av att den prostituerade har fått betalt, vilket utgör en stor risk för prostituerade (se citat 1.4 ovan).

6.3 Teoridiskussion

I vår studie har radikalfeministisk teori och teorin om hegemonisk maskulinitet använts för att analysera resultatet, vilket har medfört både möjligheter och begränsningar. Innan vi går närmare in på detta vill vi först nämna att vårt val av metod också innehåller teori som präglat resultat och

analys. Vi har använt Faircloughs kritiska diskursanalys, vilket innebär vissa teoretiska utgångspunkter bland annat vad gäller Faircloughs syn på diskursbegreppet, vad det innebär att vara kritisk och vad delarna i hans tredimensionella modell består av. På grund av att socialkonstruktivismen har en stark koppling till diskursanalysen, blev den vår vetenskapsfilosofiska ansats. Sammantaget har detta präglat vårt resultat och vår analys eftersom detta inneburit vissa teoretiska antaganden som vi inte kunnat bortse ifrån. Exempelvis har Faircloughs angreppssätt påverkat hur vi har fått fram vårt resultat och hur vi har analyserat materialet. Socialkonstruktivismen har gjort att vi haft en syn på att det är genom interaktionen mellan användare i trådarna som sexköp tillskrivits mening.

Radikalfeministisk teori valdes först och främst med grund i dess syn på prostitution. Teorins begrepp möjliggjorde att vi kunde analysera hur sexköp kan motiveras och rättfärdigas genom könsmaktsordningen. Med hjälp av teorin kunde vi analysera och tolka att mäns överordning kan ligga till grund för hur användarna i trådarna uttrycker sig kring sexköp. Vi upplevde att vissa delar av resultatet var svårare att analysera med hjälp av radikalfeministisk teori. En sådan del var att kunna analysera interaktionen mellan användarna i trådarna vad gällde normer om maskulinitet, därför valde vi att inkludera hegemonisk maskulinitet som ytterligare teori. Därigenom kunde vi analysera hur normer och ideal av maskulinitet framträdde i trådarna och hur användarna bidrog till att upprätthålla detta.

Något vi upplevde som en begränsning med radikalfeministisk teori är att den verkar vara mer anpassad för att analysera strukturer i samhället. Eftersom vi endast har analyserat ett material som innehåller en mindre grupp som skriver på ett forum, upplevde vi vissa svårigheter med att anpassa den till vårt material. Radikalfeminismen har också fått kritik för att inte synliggöra andra aspekter av mäns överordning över kvinnor. Exempelvis finns argument att inte alla män är överordnade alla kvinnor. Det finns fler dimensioner att ta hänsyn till. Med radikalfeminismens begrepp utgick vi ifrån vad användarna skrivit och tolkade detta men vi kan inte synliggöra användarnas faktiska överordning över kvinnor i realiteten. Skälet är att vi inte har någon information om de som har skrivit i trådarna. Något vi vill påpeka med hegemonisk maskulinitet som begrepp är att när vi anpassade det till vårt material blev tolkningen att sexköp ingick i den hegemoniska maskuliniteten. Vi är dock medvetna om att den hegemoniska maskuliniteten som vi tolkat finns i trådarna, inte nödvändigtvis är den överordnade formen av maskulinitet i andra sammanhang eller i samhället i stort utan vi har endast utgått från den sociala kontext vi studerat.

När vi analyserat resultatet med radikalfeministisk teori och hegemonisk maskulinitet bidrar det till att vi förklarar och tolkar rättfärdigande och motiv kring sexköp utifrån dessa teoretiska utgångspunkter. Det har inneburit att vi lyft fram vissa delar av resultatet och analyserat dem närmare med våra teoretiska begrepp. Detta kan ha medfört att andra aspekter av resultatet inte har lyfts fram lika tydligt. Våra teoretiska begrepp färgar således analysen, vilket är fallet oavsett vilka teoretiska begrepp som väljs för en studie. Våra begrepp innebär ett sätt att se på hur sexköp kan motiveras, rättfärdigas och inte motiveras, men det behöver inte vara det enda sättet. Vi menar ändå att eftersom det ingick i vårt syfte att problematisera sexköp, var radikalfeministisk teori passande. För att analysera och problematisera ytterligare en aspekt av sexköp valde vi att lägga till hegemonisk maskulinitet, vilket bidrog till en bredare analys.

Avslutningsvis vill vi lyfta en aspekt av att radikalfeminismen har en syn på prostitution som innebär att vi inte har belyst eller diskuterat aspekter av frivillighet utifrån prostituerades synvinkel. Teorin gör att vi har synliggjort att det finns ett ojämlikt maktförhållande mellan sexköpare och prostituerade, men vi har inte kunnat belysa hur det ser ut i varje enskilt fall. Vårt syfte har inte varit att ta reda på bakgrunden till den prostituerades situation och vi är medvetna om att den kan se olika ut, med radikalfeministisk teori har vi därför enbart belyst en sida av prostitution.

6.4 Metoddiskussion

Inledningsvis vill vi lyfta möjligheter och begränsningar med kritisk diskursanalys som metod. Något vi upplevt vara en svårighet med metoden är att anamma alla olika delar som hör till Faircloughs kritiska diskursanalys. Hans metod är bland annat väldigt begreppstät och han har skrivit flera olika verk som en forskare kan utgå ifrån. Precis som Fairclough (1992:225) skriver är det upp till forskaren själv att välja de analysbegrepp som passar den egna studien, vilket vi har gjort. Genomgående har vi i vår studie försökt vara tydliga med vilka delar vi har tagit fasta på och hur vi har tolkat hans angreppssätt. Vi är dock medvetna om att vårt sätt att genomföra en kritisk diskursanalys kan se annorlunda ut jämfört med hur andra genomför en sådan. Andra kvalitativa metoder med inriktning på textanalys hade kunnat tillämpas på vår studie, men vi menar ändå att kritisk diskursanalys har varit välfungerande för vår studie. Dels på grund av dess inriktning på språket (Fairclough, 2010:10–11), dels dess inriktning på att analysera hur diskurser bidrar till att reproducera och upprätthålla ojämlika maktförhållanden i samhället (Fairclough, 2015:5). Den har således gett oss möjlighet att på ett djupare sätt studera språket i trådarna och sätta det i relation till en samhällelig kontext.

Vad gäller vår analysmetod, kritisk diskursanalys, finns begränsningar rörande vad vi kan få svar på och vad vi faktiskt kan studera. Alvesson och Sköldberg (2017:329) menar att det människor säger eller skriver inte är synonymt med vilka faktiska åsikter personer har. Med diskursanalys kan forskaren inte få svar på vad personerna bakom texten verkligen menar (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:28). Således kan vår studie och metodval inte generera några svar på vilka åsikter och attityder användarna har gentemot sexköp. Vi visar därför enbart resultat om språkanvändningen (diskurser) i det skrivna på Flashback, vilket har varit viktigt för oss att tänka på under analysens gång. Diskurserna har väckt tankar och känslor i oss och det har stundtals varit frustrerande att inte värdera och diskutera användarnas åsikter och attityder, och istället behålla fokus på det vi faktiskt kan få svar på vilket är språkanvändningen på Flashback.

Valet att använda diskussionstrådar från Flashback som empiriskt material grundade sig på att vi ville undersöka ett välbesökt forum där anonyma diskussioner om sexköp förekommer. Men med Flashback som forum och anonymiteten som råder där följer även vissa svårigheter med att tolka och genomföra en analys av materialet. En kritik som kan framföras med att använda ett anonymt forum är att vi inte kan vara säkra på vem det är som skriver. Eftersom syftet med vår studie var att undersöka män som skriver att de köpt sex eller inte har vi genomgående fått göra bedömningar av om det är sannolikt att de som skriver är män eller inte. I vissa fall när personer exempelvis explicit skriver att de är män eller refererar till det manliga könsorganet har den bedömningen varit lättare att göra. Andra gånger har det varit svårare och då har vi fått titta närmare på exempelvis hur personen beskriver sig själv och uttalar sig. Vi menar att vår kritiska bedömning av inläggen

innebär att det är sannolikt att det är inlägg skrivna av män som vi har analyserat, men givetvis kan vi aldrig vara helt säkra på vem som sitter bakom skärmen.

En annan kritik är att vi inte kan veta om det som användarna skriver faktiskt är sant eller inte. Vi har i syfte och genom resultat och analys velat tydliggöra att vi utgår från vad personerna skriver, eftersom vi varit intresserade av språket som förekommer. När personer skriver att de har köpt sex eller inte, har vi därför utgått från att det stämmer. Det är gjort på samma sätt som när forskaren vid exempelvis intervjuer utgår från den berättelse hen får. Det här betyder inte att vi inte ställt oss kritiska till materialet och att vi inte är medvetna om att det på internet kan förekomma personer som exempelvis enbart skriver för att provocera. Vad gäller de som skriver att de inte köper sex fann vi det intressant att få problematisera sexköpet trots att de själva inte köper. Detta kan tänkas bero på att de som klickar sig in på diskussionstrådarna om sexköp, ändå har någon form av intresse för ämnet. Hade vi valt att exempelvis intervjuva män ute i samhället hade svaret gällande motiv till varför de inte köper sex säkerligen sett annorlunda ut.

6.5 Implikationer för socialt arbete som forskning och praktik

Genom vår studie kan vi konstatera att en problematisk bild av hur sexköp framställs på diskussionsforumet Flashback framträder, utifrån att sexköp inte problematiseras avseende den prostituerades situation. Detta medför flertalet implikationer för det sociala arbetets praktik. Vi menar att verksamheter inom socialt arbete och även enskilda socialarbetare måste vara medvetna om att sexköp kan beskrivas och ta sig uttryck på olika sätt. En sådan medvetenhet gör att arbetet med frågan kan anpassas och att sexköpande klienter kan bemötas på ett adekvat sätt. Vi har synliggjort att sexköp inte problematiseras i trådarna, vilket är ett tecken på att de som skriver inte ser sitt beteende som något de vill ändra på. Detta kan tänkas medföra att personer som köper sex inte tar kontakt för att få stöd, exempelvis till socialtjänstens frivilliga KAST verksamheter. Därför är den kunskap vi bidrar med viktig för att socialt arbete ska kunna utveckla och anpassa sina verksamheter. Socialt arbete har också en viktig uppgift när det gäller att stötta och hjälpa prostituerade och göra deras röst hörd. Även om vår studie inte har belyst alla delar av prostitution så bekräftar den att vi måste synliggöra den prostituerades situation och vad prostitution faktiskt handlar om.

En annan intressant aspekt av vår studie är den att vi från början önskade att bidra med kunskap till de verksamheter som kommer i kontakt med sexköpare, men anser nu att vi har belyst ett större problem som är relevant för socialt arbete överlag. Vi har med vår studie visat att normer kring maskulinitet och sexualitet i relation till sexköp är problematiska. Detta medför att vi anser att diskussioner kring dessa normer bör genomsyra och vara en del av arbetet i många delar av det sociala arbetets verksamheter och även ingå i socionomutbildningen.

Vi föreslår att vidare forskning behövs gällande hur de ord vi använder när vi pratar om prostitution påverkar hur det uppfattas. Vad innebär det att prata om det som ett köp? Hur påverkar det allmänhetens bild av prostitution? Bidrar det till att prostitution ses som mindre problematiskt? Detta är frågor vi anser skulle vara intressanta att få svar på då ett marknadspråk används av såväl allmänheten som rättsväsendet och socialtjänsten. Vi anser också att vidare forskning om varför män väljer att inte köpa sex behövs, men då med andra typer av forskningsmetoder. Vi föreslår

exempelvis att intervjuer och enkäter kan vara bra metoder för att få en bredare bild av mäns attityder och motiv till att inte köpa sex.

Sammanfattningsvis menar vi att vår studie visar hur språkanvändning får konsekvenser för hur sexköp, sexköpare och prostituerade uppfattas. Socialt arbete har en viktig uppgift när det gäller att få bukt på problemen gällande sexköp och kunna erbjuda rätt hjälp, varför språket inom socialt arbete är av betydelse att kritiskt reflektera kring.

7. REFERENSER

- Alvesson, M. & Sköldberg, K. (2017). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur.
- Berg, M. (2015). *Netnografi att forska om och med internet*. Johanneshov: MTM.
- Blevins, K. R., & Holt, T. J. (2009). Examining the virtual subculture of johns. *Journal of Contemporary Ethnography*, 38(5), 619-648. doi:10.1177/0891241609342239
- Boréus, K. & Bergström, G. (2018). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (Fjärde upplagan). Lund: Studentlitteratur.
- Bounds, D., Delaney, K. R., & Julion, W. (2017). Hunter–Prey discourse: A critical discourse analysis of the online posts of men who buy sex. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*, 23(4), 258-267. doi:10.1177/1078390317700264
- Bryman, A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (Första upplagan) Malmö: Liber ekonomi.
- Connell, R. (2008). *Maskuliniteter*. (Andra upplagan). Göteborg: Daidalos.
- Connell, R. W., & Messerschmidt, J. W. (2005). Hegemonic masculinity: Rethinking the concept. *Gender and Society*, 19(6), 829-859. doi:10.1177/0891243205278639
- Engdahl, O. & Larsson, B. (2011). *Sociologiska perspektiv: grundläggande begrepp och teorier*. (Andra upplagan). Lund: Studentlitteratur.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity.
- Fairclough, N. (1993). Critical discourse analysis and the marketization of public discourse: The universities. *Discourse & Society*, 4(2), 133-168. doi:10.1177/0957926593004002002
- Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. London: Edward Arnold.
- Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. Harlow: Longman.
- Fairclough, N. (2015). *Language and power*. (Third edition). London: Routledge.
- Farley, M., Golding, J. M., Matthews, E. S., Malamuth, N. M., & Jarrett, L. (2017). Comparing sex buyers with men who do not buy sex: New data on prostitution and trafficking. *Journal of Interpersonal Violence*, 32(23), 3601-3625. doi:10.1177/0886260515600874
- Flashback forum. (u.å.). *Kontakt*. Hämtad 2020-03-07, från <https://www.flashback.org/kontakt>
- Folkhälsomyndigheten. (2019). *Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Sverige 2017 - Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017*. Stockholm: Folkhälsomyndigheten.
- Gemzöe, L. (2014). *Feminism*. (Andra upplagan). Stockholm: Bilda.

- Hammond, N. (2015). Men who pay for sex and the sex work movement? client responses to stigma and increased regulation of commercial sex policy. *Social Policy and Society*, 14(1), 93-102. doi:10.1017/S1474746414000360
- Holmström, C., & Skilbrei, M. (2017). The swedish sex purchase act: Where does it stand?. *Oslo Law Review*, (2), 82-104. doi:10.18261/issn.2387-3299-2017-02-02
- Huysamen, M. (2019). "There's massive pressure to please her": On the discursive production of Men's desire to pay for sex. *The Journal of Sex Research*, 0(00), 1-11. doi:10.1080/00224499.2019.1645806
- Huysamen, M., & Boonzaier, F. (2015). Men's constructions of masculinity and male sexuality through talk of buying sex. *Culture, Health & Sexuality*, 17(5), 541-554. doi:10.1080/13691058.2014.963679
- Internetstiftelsen. (2019). *Svenskarna och internet 2019*. Hämtad 2020-04-03, från <https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2019/10/svenskarna-och-internet-2019-a4.pdf>
- Jovanovski, N., & Tyler, M. (2018). "Bitch, You Got What You Deserved!": Violation and Violence in Sex Buyer Reviews of Legal Brothels. *Violence Against Women*, 24(16), 1887-1908. doi:10.1177/1077801218757375
- Kotsadam, A., & Jakobsson, N. (2014). Shame on you, john! laws, stigmatization, and the demand for sex. *European Journal of Law and Economics*, 37(3), 393-404. doi:10.1007/s10657-012-9339-y
- Kuosmanen, J. (2011). Attitudes and perceptions about legislation prohibiting the purchase of sexual services in sweden. *European Journal of Social Work*, 14(2), 247-263. doi:10.1080/13691451003744341
- Levy, J., & Jakobsson, P. (2014). Sweden's abolitionist discourse and law: Effects on the dynamics of swedish sex work and on the lives of Sweden's sex workers. *Criminology & Criminal Justice*, 14(5), 593-607. doi:10.1177/1748895814528926
- Millett, K. (2012). *Sexualpolitiken*. Stockholm: Pocky.
- Milrod, C., & Monto, M. A. (2012). The hobbyist and the girlfriend experience: Behaviors and preferences of male customers of internet sexual service providers. *Deviant Behavior*, 33(10), 792-810. doi:10.1080/01639625.2012.707502
- Monto, M. A. (2004). Female prostitution, customers, and violence. *Violence Against Women*, 10(2), 160-188. doi:10.1177/1077801203260948
- Mujaj, E. & Netscher, A. (2015). *Prostitutionen i Sverige 2014: en omfattningskartläggning*. Stockholm: Länsstyrelsen Stockholm.
- Månsson, S. (2018). *Prostitution: aktörerna, relationerna och omvärlden*. (Första upplagan). Lund: Studentlitteratur.

- Månsson, S. & Söderlind, P. (2004). *Sexindustrin på nätet: aktörer, innehåll, relationer och ekonomiska flöden*. Stockholm: Égalité.
- Nationalencyklopedin. (2020a). *Prostituerad*. Hämtad 2020-03-17, från <http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/prostituerad>
- Nationalencyklopedin. (2020b). *Sexköp*. Hämtad 2020-04-07, från <http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/sexkop>
- Niemi, J. (2010). What we talk about when we talk about buying sex. *Violence Against Women*, 16(2), 159-172. doi:10.1177/1077801209355239
- Pitts, M. K., Smith, A. M. A., Grierson, J., O'Brien, M., & Misson, S. (2004). Who pays for sex and why? an analysis of social and motivational factors associated with male clients of sex workers. *Archives of Sexual Behavior*, 33(4), 353-358. doi:10.1023/B:ASEB.0000028888.48796.4f
- Plumridge, E. W., Chetwynd, S. J., Reed, A., & Gifford, S. J. (1997). Discourses of emotionality in commercial sex: The missing client voice. *Feminism & Psychology*, 7(2), 165-181. doi:10.1177/0959353597072002
- Repstad, P. (2007). *Närhet och distans: kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. (Fjärde upplagan). Lund: Studentlitteratur.
- Rikspolisstyrelsen. (2014). *Människobandel för sexuella och andra ändamål*. Lägesrapport 15. Stockholm: Rikspolisstyrelsen.
- Sandell, G. (1996). *Könsköparna: varför går män egentligen till prostituerade?: djupanalys av män som köper sex*. Stockholm: Natur och kultur.
- Scaramuzzino, G. (2014). *Sexsäljares och sexköparens kollektiva handlande på internet: En svensk "fuckförening"?*. (Doktorsavhandling, Linnéuniversitetet, Växjö). Hämtad från <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:716993/FULLTEXT01.pdf>
- Sohlberg, P. & Sohlberg, B. (2019). *Kunskapens former: vetenskapsteori, forskningsmetod och forskningsetik*. (Fjärde upplagan). Stockholm: Liber.
- SOU 2010:49. *Förbud mot köp av sexuell tjänst. En utvärdering 1999-2008*. Stockholm: Fritze.
- Sveriges Radio. (2020, 20 februari). *Socialtjänster saknar kunskap för att hjälpa prostituerade*. Hämtad 2020-03-02, från <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7410839>
- Sveriges Television. (2020, 14 februari). *Rekordmånga män greps för sexköp – stod på kö till lägenheten*. Hämtad 2020-03-02, från <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/rekordmanga-man-greps-for-sexkop-stod-pa-ko-till-lagenheten>
- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

- Waltman, M. (2011). Sweden's prohibition of purchase of sex: The law's reasons, impact, and potential. *Women's Studies International Forum*, 34(5), 449-474. doi:10.1016/j.wsif.2011.06.004
- Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

BILAGA I – DISKUSSIONSTRÅDAR FRÅN FLASHBACK

Trådnamn	År	Antal inlägg
Köpa sex, värt det?	Från 2014 – 2014	70 inlägg
Äckligt att köpa sex	Från 2014 – 2015	69 inlägg
Känslan efter ett sexköp	Från 2014 – 2017	46 inlägg
Sexköp vågar man? Är det fel?	Från 2015 – 2015	35 inlägg
Är det fel att köpa sex?	Från 2015 – 2015	23 inlägg
Hemskt att köpa prostituerade?	Från 2016 - 2020	141 inlägg
Hjälp: jag är intresserad av att köpa sex	Från 2017 – 2017	21 inlägg
Att köpa sex av utsatt ung tjej, hur tänker ni kring det här? (läs historien)	Från 2018 – 2019	38 inlägg
Ska man skämmas om man köper sex?	Från 2019 – 2019	64 inlägg
Varför köper inte alla sex? Vad hindrar dig?	Från 2019 - 2019	69 inlägg
Lite frågor om prissättning av sextjänster	Från 2020 – 2020	18 inlägg
Totalt: 11 trådar		Totalt: 594 inlägg